

Gia Lai

NĂM THỨ 67

Cuối tuần

NGÀY 20 THÁNG 9 NĂM 2014

(27 THÁNG 8 NĂM GIÁP NGỌ)

SỐ 4070 (5820)

Gia Lai điện tử: baogialai.com.vn

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH GIA LAI
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN CÁC DÂN TỘC GIA LAI

► Vấn đề-Dư luận

Cầu vượt không người vượt

Tại sao người dân không dùng cầu vượt? Một số người khi được hỏi đều cho rằng: do không quen, do dải phân cách thấp nên có thể bước qua đường, do phải đi vòng mất thời gian nếu muốn lên cầu...

Tr. 2

Thành công từ một mô hình thu gom, phân loại rác thải

Dự án giảm nghèo khu vực Tây Nguyên:

Cơ hội tốt cho các xã khó khăn

4

Tạo sức bật cho sản xuất nông nghiệp

5

“Pho sử thi sống” Tây Nguyên bây giờ ra sao?

6

Từ vực Bến Thuyền nhìn lên thấy đỉnh Hòn Cong xanh ngắt như đang soi bóng xuống mặt nước.
Ảnh: H.N

Dưới thời Tây Sơn, cây trầm hương được bảo vệ nghiêm mật vì người Thượng coi đây là cây thần. Thuở ấy, người Thượng ở vùng An Khê đều một lòng theo anh em Tây Sơn. Đến khi vương triều Tây Sơn diệt vong, quan nhà Nguyễn sai quân lính phải đốn hạ bằng được cây trầm hương, nhưng khi quân lính vừa kéo lên núi thì trời bỗng nổi mưa to gió lớn. Cây trầm hương tróc gốc bay cả thân lẫn gốc rễ xuống vực sông Ba rồi từ từ chìm xuống đáy.

Tr. 11

Vực Trầm Hương

Cũng có lý, bởi trước đó nhiều sân chơi âm nhạc kiểu này đã “chết yếu” sau một thời gian ngắn hoạt động. Trong khi đó, làm sao để hài hòa giữa yếu tố nghệ thuật, mục tiêu kinh doanh mà vẫn làm hài lòng khán giả luôn là một câu hỏi khó. Vậy mà phòng trà này vẫn duy trì đến nay đã được gần 2 năm và ngày càng thu hút nhiều hơn những khán giả say mê với dòng nhạc xưa.

Tr. 6

Rong chơi cùng những giai điệu xưa

Hàng rong “bao vây” cổng trường

Tr. 9

Khi dân tự làm đường cho chính mình

□ NGỌC LINH

Đó là lời của ông Bùi Đình Hiếu-cán bộ Địa chính xã Ia Kly (huyện Chư Prông) khi dẫn chúng tôi đi thực địa. Còn nói như ông Kpă Thiên (làng Pó): “Nếu như Nhà nước không phát động làm đường bê tông thì dân làng mình sẽ còn khổ mãi. Quả thật, ngồi trên xe máy phi một mạch trên con đường bê tông xen giữa hai hàng cà phê xanh mượt mắt, trái trĩu cành mà không hề một lần bị xóc, người viết miên man nghĩ, chỉ cần vài năm nữa thôi, dân làng này chắc chắn sẽ giàu lên. Qua tìm hiểu được biết, con đường bê tông làng Pó dài 1.200 mét này là đường Nhà nước và nhân dân cùng làm với tổng giá trị đầu tư hơn 900 triệu đồng, trong đó Nhà nước cấp khoảng 300 triệu đồng vật tư, số còn lại đều do nhân dân đóng góp. Đặc biệt, những đoạn cần phải giải phóng thêm mặt bằng cho đủ diện tích thi công, ban vận động cũng đảm nhiệm luôn việc thuyết phục dân làng tự nguyện hiến đất để đường được hanh thông. Khi hỏi về lý do tự nguyện hiến hơn 500 m² đất để con đường được thông thoáng, ông Siu Thơ cười hiền cho rằng, đó chỉ là chuyện nhỏ. “Trước đây, từ nhà mình đi đến rẫy rất

“Con đường này trước đây là nỗi ám ảnh của bà con khi ổ trâu, ổ voi đầy rẫy. Mùa nắng thì bụi mù mù, mùa mưa thì trơn trượt đến độ trâu bò đi còn té ngã hưởng hồ là người và xe cộ. Nhiều đoạn, người dân còn phải lội qua suối, rất khó khăn cho các hoạt động dân sinh và vận chuyển nông sản. Giờ được như thế này, người dân đã đỡ không ít mồ hôi”.

khó khăn, nhất là vào mùa thu hoạch. Để có con đường thuận tiện cho dân làng đi lại, phát triển kinh tế thì chuyện hiến chút đất có gì đáng kể”.

Trao đổi với chúng tôi về vấn đề này, ông Nguyễn Quang Trung-Phó Trưởng phòng Kinh tế Hạ tầng huyện Chư Prông cho biết: Vì đặc thù địa hình cũng như khó khăn về kinh tế nên tỷ lệ cứng hóa đường giao thông nông thôn của huyện nhìn chung là còn thấp, nhất là các trục thôn xóm. Từ năm 2010, huyện chủ trương làm đường theo hình thức Nhà nước cấp vật tư, dân đóng góp thêm tiền và công sức, tự thi

Con đường làng Pó đang làm cho cuộc sống nơi đây thay da đổi thịt. Ảnh: N.L

công thì tình hình này đã được cải thiện rất đáng kể. Cụ thể, từ năm 2010 đến năm 2013, đã có gần 40 km đường nông thôn được hoàn thành theo hình thức này. Những công trình trên được cơ quan thanh tra đánh giá rất cao và được xếp vào top đầu của tỉnh trong việc cứng hóa đường nông thôn. Có được thành quả trên, ông Trung cho rằng, thực hiện theo phương pháp này khiến nhân dân không bao giờ lo lắng về chuyện công trình bị rút ruột. Bởi, đó là công trình do họ tự thi công, giám sát, nói nôm na như là làm cho nhà mình nên luôn yên tâm về chất lượng. Từ

việc tư tưởng được thả lỏng, nhân dân phấn khởi ra sức, góp công. Hộ khá thì đóng tiền, nghèo khó thì góp công sức. Khi sức dân được huy động đến tối đa thì công việc tiến hành trôi chảy đâu có gì là lạ. Có những công trình, dân còn tự nguyện góp thêm nhiều tiền để con đường được chắc chắn, sạch đẹp

theo ý muốn của họ. Hay như, nhiều tuyến cần thêm mặt bằng cho đủ diện tích thi công thì cũng chính dân bàn bạc để tự nguyện hiến đất, di dời tài sản. Ngoài ra, những xã với đa số là hộ nghèo, cũng nhờ phương pháp này mà giao thông thông suốt (đường làng Pó, đường làng Klă của xã Ia Kly và đường Giọt Nước, đường làng Nhất của xã Ia Bông). Bà con đã hiểu được rằng, nếu đợi Nhà nước làm thì sẽ rất lâu do đó phải tự thân vận động để phục vụ cho cuộc sống của mình, tránh tình trạng trông chờ, ỷ lại. Đặc biệt, nhiều nơi, vì quá bức thiết về con đường nên dân đã tập trung tối đa sức lực thi công và hoàn thành với thời gian kỷ lục như đường xã Thăng Hưng dài 200 mét, dân chỉ thi công trong thời gian 5 ngày; đường liên thôn ở xã Bình Giáo dài 1 km, hoàn thành trong vòng chưa đầy 1 tháng (tính cả thời gian san ủi mặt bằng)... N.L

“Năm 2014, huyện Chư Prông được tỉnh phân bổ gần 9 tỷ đồng để cứng hóa 25 km đường nông thôn, huyện đã đăng ký kế hoạch thực hiện 34 km. Hiện nay, nhiều con đường đã được thi công xong, từ nay đến trước Tết Dương lịch sẽ hoàn thành kế hoạch”.

Tăng giá một số dịch vụ hàng không từ 1-10

Bộ Tài chính vừa ban hành Quyết định số 1992/QĐ-BTC về việc ban hành mức giá, khung giá một số dịch vụ hàng không tại cảng hàng không, sân bay Việt Nam.

Theo đó, kể từ ngày 1-10 tới, các sân bay thuộc nhóm A (gồm: Nội Bài, Tân Sơn Nhất, Cam Ranh, Phú Quốc, Cần Thơ, Đà Nẵng, Cát Bi), giá phục vụ hành khách (còn gọi là phí sân bay do các hãng hàng không thu hộ cảng hàng không trong giá vé) sẽ tăng từ mức 60 ngàn đồng/hành khách lên mức 70 ngàn đồng. Mức phí này tại các sân bay nhóm B gồm: Phù Cát (Bình Định), Cà Mau, Buôn Ma Thuột, Liên Khương, Tuy Hòa, Đồng Hới... sẽ tăng từ mức 50 ngàn đồng lên 60 ngàn đồng/hành khách.

Trong khi đó phí sân bay áp dụng với các hành khách đi các chuyến bay quốc tế vẫn giữ ở mức 8-20 USD/hành khách. Riêng nhà ga T2 Nội Bài (dự kiến đi vào hoạt động cuối năm nay) có mức thu khá cao là 25 USD/hành khách.

Bộ Tài chính cũng quy định phí soi chiếu an ninh hành khách, hành lý đi chuyến bay nội địa có mức thu 10 ngàn đồng/hành khách, qua cửa ưu tiên là 20 ngàn đồng/hành khách. Phí soi chiếu đối với hành khách, hành lý quốc tế là 32 ngàn đồng (1,5 USD/hành khách). Khoản thu này hiện nay đang được tính theo từng chuyến bay tương ứng với loại máy bay cụ thể.

THANH SOẠN

Vấn đề-Dự luận

Cầu vượt không người vượt

Tại thành phố Pleiku có lắp đặt 3 chiếc cầu vượt dành cho người đi bộ bắc ngang qua đường Hùng Vương (1 chiếc tại ngã ba Phù Đồng, 1 chiếc tại dốc cầu Hội Phú) và đường Phạm Văn Đồng. Vị trí đặt 3 chiếc cầu vượt này hoàn toàn thích hợp bởi đây đều là đường có dải phân cách cứng và lưu lượng người xe qua lại rất đông, dễ xảy ra tai nạn, đặc biệt khu vực cầu Hội Phú trên đường Hùng Vương vừa xuôi dốc lại vừa là ngã ba Hùng Vương-Nguyễn Viết Xuân nên rất nguy hiểm cho người qua đường.

Các cầu vượt kể trên đều làm bằng sắt, trị giá mỗi chiếc lên đến mấy trăm triệu đồng nhưng hiện tại trừ chiếc cầu vượt trên đường Phạm Văn Đồng còn có học sinh sử dụng để qua đường, hai cây cầu còn lại trên đường Hùng Vương hoàn toàn không có người đi. Chân và thành cầu đã lâu không sơn nên nhiều chỗ bị gỉ sét, nhiều người dân tận dụng chân cầu làm chỗ đổ rác, thành cầu thì phơi chăn và quần áo, nhìn thật phản cảm.

Cầu vượt ngã ba Hùng Vương-Nguyễn Viết Xuân. Ảnh: N.A

Tại sao người dân không dùng cầu vượt? Một số người khi được hỏi đều cho rằng: do không quen, do dải phân cách thấp nên có thể bước qua đường, do phải đi vòng mất thời gian nếu muốn lên cầu... Vì vậy hiện tượng xe đang đi hoặc đang xuống dốc đều phải thắng gấp tránh người băng qua đường xảy ra thường xuyên trên trục đường đặt cầu vượt.

Ở các nước đang phát triển, việc băng qua đường bằng cầu vượt hoặc hầm chui là chuyện đương nhiên. Thậm chí người ta còn lợp mái che trên cầu vượt và trên đường đi bộ cho khách bộ hành tránh nắng mưa. Có nơi còn làm hẳn đường dành riêng cho người khiếm thị nữa.

Ở ta thì cầu vượt mới xuất hiện trong một thập niên gần đây thể hiện sự quan tâm đến an toàn của người đi bộ và thể hiện nét văn minh đô thị, thế nhưng chính người đi bộ lại không dùng.

Thật là một sự lãng phí lớn!

NGUYỄN ANH

Thành công từ một mô hình thu gom, phân loại rác thải

□ THẢO NGUYỄN

Đường làng, ngõ xóm sạch sẽ là hình ảnh dễ nhận thấy ở các thôn của xã Nghĩa Hưng, huyện Chư Pah kể từ khi mô hình “Hội Nông dân thu gom, phân loại rác thải và bảo vệ môi trường nông thôn” được triển khai thí điểm và nhân rộng đến nay.

Thành công của mô hình chính là sự đồng lòng và ủng hộ của bà con khi họ biết chính mình là người tạo được môi trường sống xung quanh sạch sẽ. Ban đầu, số hộ tham gia ít nhưng nhận thấy lợi ích của việc tự xử lý phân loại rác thải có tác động rất lớn đến môi trường sống của người dân nên bà con rất phấn khởi, nhờ đó số hộ tự đăng ký tham gia ngày một nhiều hơn.

Từ 4 thôn thí điểm ban đầu đến nay toàn xã đã nhân rộng ra 11 thôn và 1 làng thực hiện thu gom, phân loại rác thải theo 2 loại: chất thải không phân hủy và chất thải phân hủy.

Toàn xã có 16 thôn, làng với 1.998 hộ dân. Đa số người dân trong vùng triển khai dự án sống bằng nghề làm nông, một số buôn bán nhỏ lẻ và hầu hết sống dọc hai bên quốc lộ 14 và các trục liên thôn của xã. Ngày trước, chưa có trạm thu gom, rác thải sinh hoạt của người dân ở những khu vực này không biết đi đâu về đâu! Chỗ nào cũng có thể biến thành nơi xả rác, nhất là các loại rác thải rắn chưa được xử lý đúng cách. Một số hộ tự xử bằng phương pháp chôn lấp, đốt, nhưng cách này vẫn gây ô nhiễm môi trường sống.

Vậy mà giờ đây nỗi ám ảnh rác thải nông thôn không còn nữa, bà con trong xã không còn thói quen

vứt rác bừa bãi ra đường, ra đồng, họ đã tự giác bỏ rác vào sọt, tập kết rác đúng nơi quy định. Nhờ vậy, các tuyến đường trên địa bàn xã trở nên phong quang, sạch sẽ hơn rất nhiều.

Với vai trò chính trong quá trình triển khai, Ban điều hành dự án tích cực đôn đốc các hộ tham gia mua sọt đựng rác, đồng thời ký hợp đồng với Công ty Môi trường huyện Chư Pah đưa xe thu gom, vận chuyển rác đều đặn 2 lần/tuần.

Ông Quản Văn Dũng-Chủ tịch Hội Nông dân xã Nghĩa Hưng cho biết: Từ khi khởi động dự án, Hội Nông dân xã đã tổ chức các lớp tập huấn nâng cao nhận thức, kiến thức bảo vệ môi trường; kỹ thuật thu gom, phân loại rác thải của hộ gia đình cho cán bộ và hội viên tại các thôn thí điểm; xây dựng các câu lạc bộ và tổ tự quản theo dự án quy định. Do đó, đã làm thay đổi

nhận thức của người dân, họ đã biết cách khắc phục ô nhiễm môi trường, xây dựng môi trường ở vùng triển khai dự án xanh, sạch, đẹp; tạo ra nơi tham quan, trao đổi, học tập kinh nghiệm để nhân rộng mô hình.

Tuy nhiên, công việc hướng dẫn từng hộ dân biết cách phân loại rác vẫn còn gặp một số khó khăn nhất định. Bên cạnh đó, kinh phí còn hạn hẹp nên 4 làng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn xã chưa thực hiện được. Do đó xã cũng đang vận động người dân tự đào hố lấp rác tại vườn để đảm bảo vệ sinh, không gây ô nhiễm môi trường xung quanh.

Mục tiêu trong thời gian tới, xã phấn đấu từng bước đưa công tác vệ sinh môi trường trở thành trách nhiệm của cả cộng đồng và đây cũng là một tiêu chí trong xây dựng nông thôn mới nên cần thực hiện tốt hơn nữa.

T.N

Ảnh minh họa.

► **Phiếm đàm**

Tản mạn thị dân

Gia Lai giờ đã có một thành phố, hai thị xã và rất nhiều thị trấn, thị tứ. Cư dân sống ở đây là thị dân. Nôm na là những người dân sống ở thành thị. Nhưng phải nói thật, người ta đang bẽ cách sống nông thôn lên “ngự trị” đô thị, vậy nên dù chính quyền các cấp đã rất cố gắng, đô thị của chúng ta vẫn rất nhếch nhác.

Thực ra ở nông thôn bây giờ cũng không phải người ta muốn vứt rác đâu thì vứt, muốn khạc nhổ đâu thì khạc nhổ, muốn nói to thể nào ở đám đông thì nói, muốn phơi áo quần ở đâu thì phơi...

Nhà tôi ở gần cổng một trường mẫu giáo và tôi đã chứng kiến nhiều lần chuyện các cháu được mẹ chở đến trường, trên xe tranh thủ uống sữa, đến gần cổng trường thì uống xong, đưa vỏ cho mẹ, thay vì cầm đến thùng rác để bỏ thì bà mẹ trẻ lại một tay lái xe, một tay vứt cái vỏ hộp sữa ấy xuống ngay đường. Chưa nói đến ý thức môi trường, ý thức vệ sinh, chỉ nguyên với “tắm gương” ấy tôi tin chị này rất khó dạy con về ý thức đô thị. Vậy thì phải đợi đến bao giờ mới có một lớp người đô thị văn minh với nghĩa thông thường nhất?

Ở Đà Nẵng, chính quyền thành phố có sáng kiến là lập một trang facebook mang tên “Xây dựng Đà Nẵng xanh-sạch-đẹp”, bất cứ người dân nào cũng có thể góp ý vào đây khi thấy có điều gì mà chưa đúng tiêu chí “Xanh-sạch-đẹp”, từ một ổ gà trên đường đến cái cây sắp đổ trên bờ sông, từ cái rãnh không thoát nước đến mấy ông quan chức áo bỏ ngoài quần không đeo băng tên... Có một bộ phận thường trực 24/24, và chỉ sau 15 phút thì ý kiến phản ánh của người dân sẽ được phản hồi vì bộ phận này có quyền thông báo, điều động đến các cơ quan liên quan cử người đến xử lý ngay. Có lẽ vì thế chẳng mà dân khắp nước khi đến Đà Nẵng đều công nhận đây là thành phố đáng sống nhất Việt Nam.

Ngay Quảng trường Đại Đoàn Kết của ta sạch đẹp thế, có người bảo vệ hai bốn trên hai bốn, nhưng ở những góc khuất vẫn có rất nhiều người thiếu ý thức, nhiều trong số ấy là thanh niên, xả rác. Mua đồ ăn về các ghế đá, về các nhà lục giác ăn, xong rồi vứt bừa bãi. Rất nhiều người đi bộ buổi chiều, buổi sáng, nhưng ngại, chẳng nói.

Thị dân, tưởng tự nhiên nhưng té ra lại không thể tự nhiên. Nó phải có khả năng thích nghi và hòa nhập. Và khi ý thức thị dân đủ cao thì ta sẽ có một đô thị đẹp...

TRẦN THỊ LỰA

Hàn Quốc là một trong những nước đi đầu áp dụng công nghệ chôn lấp hiện đại, liên hoàn khép kín. Bãi chôn lấp rác thải SODOKWON của Hàn Quốc thực hiện chôn lấp rác thải sinh hoạt an toàn, hợp vệ sinh, nhờ áp dụng kỹ thuật và thiết bị hiện đại, không chỉ bảo vệ môi trường mà còn đem lại lợi ích kinh tế bằng việc thu hồi khí CH₄ để phát điện.

Bãi rác Sudokwon có tổng diện tích đất sử dụng lên tới 19.986.000 m², bao gồm 4 bãi chôn lấp, nhà máy điện, nhà máy xử lý nước rò rỉ rác và khu vực điều hành. Đây là bãi chôn lấp rác lớn nhất tại Hàn Quốc bắt đầu khởi công xây dựng từ năm 1989 và hoàn thành vào năm 1992, dự kiến được lấp đầy trong vòng 30 năm. Bãi gồm các khu: nhà máy điện, nhà máy xử lý nước rò rỉ rác và khu vực điều hành. Khu chôn lấp số 1 (diện tích 4.090.000 m²): bắt đầu từ năm 1992 đến 2000 đã được lấp đầy với 64 triệu tấn rác; khu chôn lấp số 2 (diện tích 4.090.000 m²): bắt đầu từ tháng 10-2000, dự kiến được lấp đầy với 67 triệu tấn rác

Kinh nghiệm xử lý rác thải của Hàn Quốc

vào năm 2015; khu chôn lấp số 3 (diện tích 3.900.000 m²) và số 4 (diện tích 3.900.000 m²): dự kiến bắt đầu từ năm 2015 và lấp đầy 98 triệu tấn rác. Trung bình lượng rác thải thu gom bình quân trong 1 ngày vào bãi chôn lấp Sodokwon là 17.663 tấn, trong đó: Rác thải được thu gom từ thủ đô Seoul là 7.807 tấn (chiếm 44%); từ TP. Incheon là 2.943 tấn (chiếm 17%) và rác được thu gom từ tỉnh Gyeonggi là 6.913 tấn (chiếm 39%). Sau khi thu gom, số rác thải được phân thành 3 loại, trong đó: tổng lượng rác thải sinh hoạt là 3.503 tấn (chiếm 20%); rác xây dựng là 7.431 tấn (chiếm 42%) và rác thải công nghiệp là 6.729 tấn (chiếm 38%). Để quản lý bãi rác, ngày 7-11-1991, Công ty quản lý và xử lý bãi chôn lấp rác thải đô thị (thu gom và xử lý rác thải đô thị của 3 tỉnh/thành Seoul, Incheon, tỉnh Gyeonggi) được thành lập. Công ty được giao nhiệm vụ quản lý bãi chôn lấp Sudokwon, với các nhiệm vụ chính như: xây dựng, quản lý bãi

chôn lấp và xử lý chất thải mang vào bãi rác; lắp đặt và vận hành các hệ thống xử lý; quản lý môi trường các bãi chôn lấp và khu vực lân cận; lắp đặt và quản lý các thiết bị kiểm soát ô nhiễm.

Để xử lý lượng rác thải tại bãi chôn lấp Sodokwon, Công ty đã áp dụng mô hình xử lý rác khép kín, liên hoàn như: Đăng ký các thủ tục khi chuyển rác vào bãi chôn lấp; cấp thẻ đo lường; cân xe khi vào để tính tổng trọng lượng cả xe và rác; kiểm tra rác theo quy định; đổ rác vào bãi chôn; cân xe khi xuất ra để tính được lượng rác đã chở vào bãi chôn và rửa xe trước khi ra ngoài bãi; đóng lệ phí chuyển rác vào bãi. Sau đó, rác được trải, dàn đều và nén, đất được đổ lên san lấp lên bề mặt hố chôn. Đồng thời áp dụng kỹ thuật chôn lấp an toàn, hợp vệ sinh. Thu gom khí để tái sử dụng khí rác thải phát sinh làm năng lượng thì bãi rác được lắp đặt ống khí nằm ngang và thẳng đứng thu, dẫn khí và chuyển

sang máy phát điện (công suất 50 MW). Loại bỏ nước mưa; giảm mùi hôi: Sau khi đổ rác xong trong vòng 5 giờ phải lấp đầy đất và nén cho đất lún xuống, thực hiện khử mùi hôi trong và ngoài khu vực đổ rác, lắp đặt máy đốt khí đơn giản và tiến hành đốt một phần khí. Vận hành hệ thống xử lý liên hoàn nước rỉ rác, thu hồi khí CH₄, Nhà máy thu hồi và sử dụng khí gas Sudokwon-Seoul cũng được lắp đặt trong khuôn viên khu liên hợp bãi chôn lấp. Sản lượng điện của nhà máy vào năm 2011 đạt 400.000 MWh, tăng gần gấp đôi so với sản lượng của năm 2007 (222.229 MWh). Với 3.500 tấn rác sinh hoạt/ngày, đã thu hồi khí gas cho trạm phát điện 50 MW, chuyển nhượng giá trị chứng chỉ giảm phát thải khí nhà kính 115 triệu USD trong 10 năm.

Xây dựng công viên xanh “Dream park” tương lai: Đây là một dự án sinh thái được thực hiện với mục đích biến đổi bãi rác này thành công viên chủ đề

môi trường lớn nhất Hàn Quốc, sau khi các bãi rác được lấp đầy. Tại đây sẽ xây dựng công viên thể thao, công viên sinh thái phục vụ giải trí công cộng, không gian nghỉ ngơi và nhiều công trình khác ngay trên bề mặt đất của bãi chôn lấp...

Có thể nói, mô hình chôn lấp rác thải sinh hoạt mà Hàn Quốc đang áp dụng rất hiệu quả và an toàn về môi trường. Đây là một trong những giải pháp xử lý rác thải sinh hoạt đô thị mà Việt Nam cần nghiên cứu áp dụng (đầu tư công nghệ chôn lấp có chi phí thấp và phù hợp với Việt Nam khi còn nhiều quỹ đất ở các vùng ngoại ô). Với điều kiện ở Việt Nam hiện nay, việc tính toán và nghiên cứu lựa chọn đầu tư công nghệ xử lý rác thải đô thị phù hợp, hiệu quả và tiết kiệm nhất là hết sức cần thiết.

MỸ TRUNG (tổng hợp)

Dự án giảm nghèo khu vực Tây Nguyên

Cơ hội tốt cho các xã khó khăn

□ HÀ DUY

Gia Lai là một trong những địa phương được chọn để triển khai thực hiện dự án giảm nghèo khu vực Tây Nguyên (giai đoạn 2014-2019) với tổng nguồn vốn đầu tư lên đến gần 29 triệu USD. Mục tiêu của dự án là nâng cao mức sống thông qua cơ hội cải thiện sinh kế ở các xã nghèo trong vùng dự án. Theo đánh giá của các chuyên gia, dự án này có nhiều điểm tích cực hơn so với các dự án cùng tính chất.

Ban Điều phối dự án giảm nghèo khu vực Tây Nguyên khảo sát tại làng Đak Hlă, xã Lơ Pang (huyện Mang Yang).
Ảnh: H.D

Để đảm bảo nguồn lực, dự án được đầu tư tập trung cho các xã có điều kiện khó khăn nhất. Tại 5 huyện có dự án (Kbang, Kông Chro, Krông Pa, Mang Yang và Ia Pa) chỉ chọn một số xã có tỷ lệ hộ nghèo từ 30% trở lên, xã có số đồng bào dân tộc thiểu số lớn nhất, xã không nằm trong vùng quy hoạch xây dựng thủy điện... Theo đó, 25 xã được chọn để triển khai dự án với 4 hợp phần chính, gồm: phát triển cơ sở hạ tầng cấp xã và thôn, buôn; phát triển sinh kế bền vững; phát triển cơ sở hạ tầng kết nối cấp huyện, nâng cao năng lực và truyền thông cùng hợp phần quản lý dự án. Dự án được đánh giá là một trong những giải pháp quan trọng nhằm tiếp tục cải thiện cơ sở hạ tầng, đem lại cơ hội thoát nghèo cho các đối tượng yếu thế và người dân tộc thiểu số, qua đó góp phần giảm tỷ lệ hộ nghèo trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số một cách bền vững.

So với các dự án cùng tính chất của các nhà tài trợ khác, nội dung các hợp phần dự án này có nhiều điểm mới hơn. Ông Hồ Phước Thành-quyền Giám đốc

Sở Kế hoạch và Đầu tư cho biết: “Dự án có tỷ lệ đầu tư cơ sở hạ tầng cao hơn. Việc xây dựng cơ sở hạ tầng cấp xã gắn với dạy nghề và tạo việc làm cho người dân.

Phân cấp triệt để hơn cho cấp xã làm chủ đầu tư thông qua hình thức đấu thầu công đồng”. Bên cạnh đó, còn có khá nhiều điểm mới khác hứa hẹn sự thành công có thể thấy trước. Đó là chú trọng kết nối và truyền thông. Các hợp phần của dự án đều được xây dựng từ dưới lên, có sự tham vấn rộng rãi của cộng đồng. Dự án dành riêng một tiểu hợp phần nhằm đảm bảo cơ chế cung cấp thông tin công khai, minh bạch về dự án đến tất cả các đối tượng, chủ thể, cơ

quan, đơn vị và công chúng nói chung.

Theo nhận định của đại diện Ban Điều phối Trung ương dự án giảm nghèo khu vực Tây Nguyên, kết cấu hạ tầng yếu kém

Ông Đào Quang Thu-Thứ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư nhận định: Trong 20 năm qua, Chính phủ đã tích cực quan tâm chăm lo đời sống cộng đồng các dân tộc và đã đạt được nhiều tiến bộ. Tuy nhiên tốc độ giảm nghèo của nhiều nhóm dân tộc thiểu số và đặc biệt là các nhóm dân tộc thiểu số ở Tây Nguyên chưa cao. Người dân tộc thiểu số chiếm chưa đến 15% dân số của cả nước nhưng lại chiếm đến 50% trong tổng số người nghèo, gần 74% số người dân tộc thiểu số có mức sống dưới ngưỡng nghèo, tỷ lệ trẻ em còi cọc và ốm yếu có mức cao nhất của cả nước, tỷ lệ nhập học ở bậc tiểu học ở mức

trong vùng dự án chính là cản trở lớn nhất với 2 “nút thắt” chính. Giao thông là “nút thắt” thứ nhất. Bởi trong điều kiện hạ tầng giao thông kém phát triển, chi phí vận chuyển từ giữa vùng

dự án đến thị trường cao dẫn tới giao thương hàng hóa hạn chế. “Nút thắt” thứ hai là hạn chế về tiếp cận nước tưới. Dự án sẽ cố gắng tháo gỡ những hạn chế này bằng cách tập trung cải thiện cơ sở hạ tầng cấp xã, thôn làng (hợp phần 1) và cải thiện cơ

sở hạ tầng kết nối cấp huyện. Dự án sẽ lựa chọn một số hoạt động sinh kế để tập trung hỗ trợ nhằm cải thiện điều kiện an ninh lương thực, đồng thời phát triển thí điểm một số sinh kế lâm nghiệp, hỗ trợ theo chiều sâu một số ít sinh kế hàng hóa kết nối thị trường (hợp phần 2). Giải pháp cho hợp phần này là sẽ tập huấn kỹ thuật sản xuất cho người dân thông qua hình thức tổ nhóm sản xuất.

Ngoài Gia Lai, dự án giảm nghèo khu vực Tây Nguyên hỗ trợ giảm nghèo bền vững cho 21 huyện nghèo và khó khăn nhất tại 3 tỉnh Tây Nguyên khác gồm: Đak Lak, Đak Nông, Kon Tum và các huyện giáp Tây Nguyên thuộc tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi với tổng nguồn vốn đầu tư là 165 triệu USD (tương đương 3.465 tỷ đồng) từ ngân sách nhà nước và vốn vay ODA từ Ngân hàng Thế giới. Dự án đặt mục tiêu khoảng 540.000 người được hưởng lợi; có ít nhất 20% số người nghèo hưởng các ưu tiên phát triển; tiêu dùng lương thực và phi lương thực của các hộ hưởng lợi tăng 10%, tăng ít nhất 20% hộ nghèo được tiếp cận các loại hình dịch vụ, tiện ích. H.D

► Ứng dụng khoa học

Người sáng chế máy rửa ly “made in Việt Nam”

Ông Nguyễn Duy Linh sử dụng chiếc máy rửa ly tự chế. Ảnh: KHÁNH LY

Cái máy rửa ly này do ông Nguyễn Duy Linh (TP. Hồ Chí Minh) sáng chế với giá khoảng 4 triệu đồng, rẻ hơn gần 8 lần so với máy ngoại nhập. Người đàn ông 60 tuổi này từng tốt nghiệp Cao đẳng Mỹ thuật Huế, đam mê sáng chế máy móc có tính ứng dụng cao. Trước đây ông từng chế tạo máy cắt khoai mì (sắn) và lấy hạt bắp (ngô). Ý tưởng chế tạo máy rửa ly của ông Linh xuất phát từ những lời than phiền của bạn bè kinh doanh cà phê về việc rửa ly tách trong giờ cao điểm đông khách. Rửa ly là công việc đơn giản nhưng tốn nhiều thời gian. Ông Linh tự tìm hiểu và nhận thấy máy rửa ly từ Italy, Đức nhập về Việt Nam giá thành lên đến vài chục triệu đồng. Chiếc máy rẻ nhất nhập

từ Đức giá 33 triệu đồng nhưng có hạn chế như chỉ rửa vài loại ly có kích cỡ quy định. Tự mày mò học hỏi trên báo chí và Internet, năm 2012 ông Linh chế tạo chiếc máy rửa ly với phiên bản đầu tiên còn khá thô sơ, dây rửa bằng dây dù nên tuổi thọ không lâu, hình thức cũng chưa được bắt mắt. Được bạn bè khuyến khích hoàn thiện vì chiếc máy rất hữu ích khi có lượng ly cần rửa lớn, ông bắt tay cải tiến cả hình thức và chất lượng máy. “Trong vòng một năm qua tôi nhiều lần cải tiến máy mới có hình dáng và chất lượng như hiện nay”-ông Linh nói.

Chiếc máy nhỏ gọn, cao 70 cm, riêng phần thân máy rộng 40 cm dài 40 cm có ống nối để nước chảy ra ngoài khỏi bồn công

hứng nước bẩn... Để rửa 100 cái ly thì hệ thống máy tốn khoảng 7 lít nước, công suất tiêu thụ điện 1,5 kWh. Ưu điểm là máy có thể rửa ly mọi kích cỡ, từ ly sinh tố thân cao, ly có quai, đến nhỏ như ly uống rượu. Hạn chế là máy chưa có bộ phận sấy khô tại chỗ như nước ngoài và phải rửa từng ly một thay vì bỏ vào một khay 65 ly như máy ngoại nhập. Bù lại, năng suất rửa ly nhanh gần gấp 3 lần, đạt khoảng 1.000 chiếc trong một giờ, lại rửa từng ly một thay vì chờ đủ 65 cái nên đỡ hao điện. Chiếc máy gồm 3 bộ phận đơn giản: Thân máy, nút rửa, chậu hứng nước. Người dùng đưa ly vào máy, hệ thống ly tâm đánh từ thành ly tới đáy ly và theo chiều ngược lại, ma sát được hai lượt, không cần tốn xà phòng mà ly vẫn sáng bóng.

Cách sử dụng máy được cho là thân thiện với người dùng, chỉ cầm đáy ly bằng lòng bàn tay rồi đưa vào máy. Khi máy được cấp điện, tay quay sẽ quay tròn, các lá bằng chất liệu cao su gắn trên tay quay ma sát vào lòng ly để

lau chùi các vết bẩn. Đồng thời, hệ thống phun nước tự động dưới áp lực cao đẩy nước bẩn ra ngoài và trực tiếp bơm nước sạch vào.

Ông Linh bày tỏ: “Tôi chỉ mê sáng chế chứ vấn đề kinh doanh, phát triển sản phẩm thì không rành. Tôi sẵn sàng nhượng quyền sở hữu sáng chế cho những nhà kinh doanh muốn phát triển sản phẩm, sản xuất đại trà”.

Nhiều người mua máy rửa ly còn đặt hàng cả máy rửa chén. Do đó ông Linh đang nghiên cứu chuẩn bị cho ra đời chiếc máy rửa chén đỡ dần công việc bếp núc. Thiết kế của ông là máy rửa

chén sẽ hoạt động trong hệ thống khép kín, có 2 tầng theo hệ thống băng chuyền, băng dưới dùng xà phòng và nước nóng 65 độ, băng trên rửa chén đĩa sạch và tự động sấy khô, úp ngược.

“Máy rửa chén đã hoàn thành bản vẽ từ lâu, tôi đang chế tạo dang dở, muộn nhất năm 2015 sẽ sản xuất được”-ông Linh cho biết. Nhà sáng chế tay ngang này cũng tâm sự: “Tôi mong sao những sáng chế của người dân được Nhà nước quan tâm để Việt Nam không còn phụ thuộc quá nhiều vào những sáng chế của nước ngoài”. KHÁNH LY

Trong tháng 7-2014, ông Linh sản xuất được 8 cái máy theo đơn đặt hàng, thông thường chế tạo xong một chiếc trong vòng 2-3 ngày. Đang sử dụng chiếc máy rửa ly này cho quán cà phê của mình, ông Võ Vĩnh Nguyên cho biết: “Chiếc máy giúp công việc nhanh hơn, đỡ sử dụng xà phòng và nhỏ gọn, không chiếm nhiều diện tích căn bếp của quán”. Còn bà Nguyễn Tuyết Mai trực tiếp rửa ly tại quán này nói: “Trước đây tôi rửa mấy trăm cái ly luôn tay, khi dùng cái máy này thì có thời gian rảnh tay, giảm 50% công việc”.

Tạo sức bật cho sản xuất nông nghiệp

ANH KHOA

Trong những năm qua, công tác nghiên cứu và ứng dụng tiến bộ khoa học-công nghệ ở Gia Lai đã góp phần quan trọng vào việc thúc đẩy sản xuất nông nghiệp. Hoạt động khoa học-công nghệ hướng tới mục tiêu phát triển kinh tế bền vững trên cơ sở khai thác các nguồn lực, thế mạnh của địa phương.

Ảnh: A.K

50% ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU THUỘC LĨNH VỰC SẢN XUẤT NÔNG NGHIỆP

Theo tính toán của Sở Khoa học và Công nghệ Gia Lai, khoảng 50% đề tài nghiên cứu khoa học thời gian qua đều liên quan đến nông nghiệp, phục vụ sản xuất nông nghiệp. Nội dung nghiên cứu tập trung các loại giống cây trồng mới phù hợp với điều kiện thời tiết, khí hậu thổ nhưỡng trên địa bàn tỉnh. Nghiên cứu quy trình chăm sóc, kỹ thuật chăm sóc, phòng-chống dịch bệnh trong chăn nuôi, thu hoạch, chế biến bảo quản và bảo quản sau thu hoạch đối với các mặt hàng nông sản. Có thể thấy rằng, lĩnh vực nông nghiệp được các cấp quan tâm đầu tư hỗ trợ về mặt kỹ thuật nhằm tạo sức bật thúc đẩy ngành kinh tế là thế mạnh của địa phương phát triển theo định hướng chung của cả nước.

Trồng trọt là lĩnh vực tiên phong trong việc ứng dụng khoa học-công nghệ vào sản xuất và tạo được sức lan tỏa mạnh mẽ, rõ ràng nhất. Khoa học-công nghệ đã cung cấp những luận cứ bổ sung, hoàn thiện và làm chủ được nhiều quy trình công nghệ mới trong lĩnh vực nhân giống, canh tác, chăm sóc, phòng trừ sâu bệnh cho cây trồng như: canh tác bền vững trên đất dốc, ba giảm ba tăng, phòng trừ dịch hại tổng hợp IPM, quản lý cây trồng

ICM, quy trình sản xuất RAT, VietGAP... góp phần bảo vệ môi trường, giảm chi phí đầu vào, đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm cho nông sản, từng bước tạo sự bền vững trong sản xuất nông nghiệp. Các dự án nghiên cứu, ứng dụng hệ thống quản lý chất lượng, xây dựng chỉ dẫn địa lý và xuất xứ hàng hóa, đã tác động mạnh mẽ, nâng cao sức cạnh tranh và giá trị thương mại cho nông sản. Ông Nguyễn Hồng Hà-Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ Gia Lai cho biết: Trong thời gian qua những kết quả nghiên cứu khoa học trong lĩnh vực nông nghiệp của tỉnh hay quốc gia đã được Sở lưu trữ tại các thư viện trên địa bàn 17 huyện, thị xã, thành phố để người dân và

các cấp chính quyền đến học hỏi. Đối với các mô hình sản xuất, sau khi triển khai mô hình trình diễn, hội thảo đầu bờ thành công, đơn vị sẽ bàn giao cho đơn vị quản lý là các địa phương để duy trì và triển khai ứng dụng sản xuất đại trà.

Công nghệ bảo quản, chế biến nông-lâm sản cũng đang từng bước được đầu tư mở rộng, làm tăng giá trị, sức cạnh tranh của sản phẩm nông lâm nghiệp. Các công nghệ chế biến cà phê, tiêu, chè, tinh bột mì, công nghệ sấy bảo quản, sơ chế... được áp dụng tối ưu nhằm giảm tổn thất sau thu hoạch đối với hàng hóa nông-lâm sản. Các tổ chức, cá nhân đã quan tâm đầu tư đổi mới công nghệ, áp dụng hệ thống quản lý chất lượng tiên tiến đối với các sản phẩm chủ lực có giá trị kinh tế cao. Việc

Đề án tổng thể phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ (UDCN) đến năm 2020 đặt mục tiêu đến năm 2015, mỗi tỉnh thuộc vùng kinh tế trọng điểm xây dựng được từ 3 đến 5 doanh nghiệp và 2-3 vùng sản xuất nông nghiệp UDCN. Giai đoạn 2016-2020 sẽ đẩy mạnh phát triển toàn diện nông nghiệp UDCN. Đến năm 2020, mỗi tỉnh thuộc vùng kinh tế trọng điểm xây dựng 7-10 doanh nghiệp, 5-7 vùng sản xuất nông nghiệp UDCN. Những hướng được Nhà nước ưu tiên đầu tư là sản xuất thâm canh lúa chất lượng, lúa đặc sản, sản xuất rau, chè, cây ăn quả giá trị cao.

(Nguồn Bộ Nông nghiệp và PTNT)

phát triển các nhà máy chế biến nông sản đã đóng góp tích cực trong việc chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp, nông thôn tạo việc làm, tăng thu nhập và thúc đẩy phát triển các mô hình sản xuất, chế biến với quy mô vừa và nhỏ trên địa bàn tỉnh.

THAY ĐỔI TƯ DUY SẢN XUẤT VÀ QUẢN LÝ

Nhưng thực tế hiện nay, vẫn còn một số địa phương không thể áp dụng các tiến bộ khoa học đã được nghiên cứu vào trong sản xuất vì thiếu kinh phí thực hiện. Điển hình như mô hình canh tác các loại giống mía lai rất hiệu quả nhưng khi kết thúc mô hình trình diễn thì người dân không làm theo mà quay lại sản xuất

theo quy trình cũ. Hoặc dự án trồng hoa chất lượng cao tại xã An Phú (TP. Pleiku) kết thúc dự án người dân đã chuyển sang trồng rau. Có thể thấy rằng tư duy làm theo lối canh tác truyền thống đã ăn sâu vào người dân nên mặc dù tốn rất nhiều công sức, kinh phí làm trình diễn để nông dân áp dụng. Ông Nguyễn Hồng Hà cho biết thêm: Điều quan trọng để các ứng dụng công nghệ vào trong sản xuất là chính quyền địa phương cần bố trí nguồn kinh phí hàng năm để triển khai áp dụng khoa học vào sản xuất. Có vậy những nghiên cứu khoa học sẽ không lãng phí, quên lãng. Mặt khác, để áp dụng khoa học trong sản xuất nông nghiệp phải hình thành các cánh đồng mẫu lớn, hạ giá thành nâng cao năng suất tăng thu nhập cho người dân.

Ngoài tập quán sản xuất nhỏ, manh mún, quy hoạch cũng là giải pháp quan trọng cần được đầu tư để từ đó có được những ngành phụ trợ khác phục vụ cho nông nghiệp. Ngoài ra, còn phải tính đến mô hình tổ chức sản xuất liên kết, đầu tư có tiêu chí cụ thể và giải pháp đồng bộ để có được sản phẩm nông nghiệp chất lượng. Để phát triển nông nghiệp ứng dụng khoa học-công nghệ đạt hiệu quả, cần xây dựng mô hình điểm sinh động, đặc biệt quan tâm đến việc nhân rộng mô hình, chuyển giao

công nghệ cho nông dân. Ngoài ra, cần phải giải được bài toán liên kết, hợp tác trong nông dân và giữa nông dân với doanh nghiệp... Cần có những chính sách ưu đãi, hỗ trợ với mức cao cho công tác nghiên cứu khoa học để phát triển việc ứng dụng công nghệ cao trong nông nghiệp. Việc lựa chọn mô hình, sản phẩm, lựa chọn công nghệ để sản xuất chưa phù hợp. Vì vậy, yếu tố tạo bước đột phá trong ứng dụng khoa học-công nghệ vào sản xuất nông nghiệp chính là cần thay đổi tư duy sản xuất và tư duy quản lý, hướng sản xuất tập trung vào sản phẩm thị trường cần và nâng cao giá trị gia tăng.

A.K

Phổ biến kiến thức về sử dụng thuốc thú y

Ngày 18-9, tại Khách sạn Tre Xanh Plaza (TP. Pleiku), Chi cục Thú y Gia Lai phối hợp với Công ty Thuốc Thú y Mebipha tổ chức tập huấn nghiệp vụ bán hàng thuốc thú y, cách chăm sóc gia súc, gia cầm cho đội ngũ nhân viên của gần 100 đại lý thuốc thú y và nông dân trên địa bàn tỉnh.

Thực tế hiện nay, rất nhiều bà con chăn nuôi nhỏ lẻ thiếu kỹ thuật, chưa hiểu rõ cách sử dụng thuốc thú y trong phòng và trị bệnh và phụ thuộc rất nhiều vào các đại lý thuốc thú y. Do vậy, đợt tập huấn này sẽ giúp đại lý nắm bắt, hiểu rõ sâu hơn về dược lý, cơ chế thuốc và tương tác thuốc, từ đó, các đại lý này sẽ cung cấp, tư vấn cho người chăn nuôi cách sử dụng thuốc đúng mục đích, mang lại hiệu quả chăn nuôi cao nhất, không bị tồn lưu thuốc trong thực phẩm. Sau buổi tập huấn, các đại lý sẽ được cấp chứng chỉ hành nghề kinh doanh thuốc thú y.

Được biết, Mebipha là nhà sản xuất thuốc thú y hàng đầu Việt Nam, hiện Công ty có nhà máy sản xuất đạt quy chuẩn quốc tế GMP-WHO tại Khu Công nghiệp Bourbon (Tây Ninh). Công ty có trang trại chăn nuôi thực nghiệm tại Đồng Nai.

HÀ DUY

Áp dụng trên 70 giải pháp sáng tạo kỹ thuật vào thực tiễn

Thông tin từ Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh Gia Lai-cơ quan Thường trực tổ chức Hội thi sáng tạo kỹ thuật tỉnh cho biết đang triển khai Hội thi sáng tạo kỹ thuật lần thứ VII và Hội thi sẽ kết thúc vào năm 2015.

Cũng theo tổng hợp của cơ quan này, 6 lần tổ chức Hội thi sáng tạo kỹ thuật của tỉnh diễn ra từ năm 2003 đến năm 2013 thu hút 129 giải pháp sáng tạo kỹ thuật lĩnh vực kinh tế-xã hội... đăng ký dự thi; trong đó có 95 giải pháp sáng tạo kỹ thuật được lựa chọn đưa vào danh sách chấm điểm. Kết quả đã có 83 giải pháp sáng tạo kỹ thuật đoạt giải.

Đặc biệt, trong 83 sáng tạo kỹ thuật đoạt giải trên có trên 70 giải pháp được áp dụng vào thực tiễn mang lại hiệu quả kinh tế-xã hội cao giúp cải thiện điều kiện làm việc và làm lợi cho đơn vị, xã hội; góp phần thúc đẩy kinh tế-xã hội của tỉnh phát triển.

Q.V

Giá cả thị trường

GIÁ GẠO BÁN LẺ

TRÊN ĐỊA BÀN TP. PLEIKU:

- Trắng tếp (nở xốp, 15% tằm): 11.000 đồng/kg.
- Gạo 108 (nở xốp, 15% tằm): 11.500 đồng/kg.
- Gạo Tài Nguyên Chợ Đào (xốp, mềm cơm): 17.000 đồng/kg.
- Tài nguyên thơm (thơm, xốp, mềm): 17.500 đồng/kg.
- Thơm lài Gò Công (dẻo, thơm, ngọt cơm): 15.500 đồng/kg.
- Thơm lài sữa (dẻo, thơm, ngọt cơm): 17.000 đồng/kg.
- Nàng thơm chợ Đào (thơm, xốp, mềm cơm): 18.500 đồng/kg.
- Nàng thơm đặc biệt (thơm, xốp, mềm cơm): 19.500 đồng/kg.
- Tằm thơm Hải Hậu (dẻo, thơm, ngọt cơm): 18.000 đồng/kg.

N.V

“Pho sử thi sống” Tây Nguyên bây giờ ra sao?

□ NGUYỄN TIẾN DŨNG

Không khó để tìm đến nhà nghệ nhân hát kể sử thi A Lưu ở làng Kon Klor 2, xã Đak Rơ Wa, ngoại ô thành phố Kon Tum. A Lưu không có ở nhà, Y Rek-con gái của nghệ nhân, cho biết ông đi hái măng le cùng vợ từ sớm. Hơn một giờ chờ đợi, tôi được gặp người mà mọi người tôn vinh là “pho sử thi sống”, là “báu vật sống”, “người hát rong”, “người giữ lửa” cho sử thi Tây Nguyên.

THỜI MƠ ƯỚC CỦA “NGƯỜI HÁT RONG” SỬ THI

Nay A Lưu đã 73 tuổi, già đi nhiều so với ảnh ông được in trong sách. Rửa vội tay chân và thay bộ đồ mới, ông tiếp tôi một cách ân cần và cởi mở. A Lưu nói vui lắm, lâu lâu mới có người nói về sử thi, về câu chuyện của các nhân vật mà cả cuộc đời A Lưu cùng ăn, cùng thở và cùng sống trong đó. Khi chuyện về các nhân vật sử thi đã vãn, A Lưu chợt buồn và nhớ 7 năm về trước. Đó là thời kỳ vui vẻ, hạnh phúc nhất của A Lưu, thời kỳ ông tham gia dự án điều tra, sưu tầm, bảo quản, biên dịch và xuất bản kho tàng sử thi Tây Nguyên do Viện Khoa học Xã hội Việt Nam phối hợp với các tỉnh Tây Nguyên và

về chuyện đưa sử thi về buôn làng, về việc truyền dạy sử thi cho lớp trẻ cũng dần thưa thớt rồi rồi chấm dứt hẳn. Nghe nói vì thiếu kinh phí, vì lớp trẻ không mặn mà và về gì nữa thì A Lưu không biết. Chỉ biết 7 năm qua A Lưu không được mời đi biểu diễn và không được hát như trước.

Gia tài lớn nhất trong nhà A Lưu hiện nay là 2 tập sách in các sử thi của ông. A Lưu lục tủ khoe với tôi 2 bộ sử thi mà chính ông hát kể được in ấn rất đẹp. Tôi hỏi sao ít thế? A Lưu bảo: Người ta chỉ đưa có bấy nhiêu. Được biết, 22 sử thi do A Lưu hát kể đã được xuất bản và được in trong 13 tập sách có độ dày từ 500 trang đến 1.000 trang. Tôi cũng không biết tại sao người ta lại quên tặng những tập sách được in ấn sang trọng chứa đựng những bộ sử thi có giá trị to lớn kia cho chính tác giả. Thông thường, tác giả một bài báo nhỏ cũng được tòa soạn tặng báo biểu.

Căn nhà nhỏ trước đây xây được từ tiền trả thù lao hát sử thi đã xuống cấp trầm trọng, tường thấm nước mưa mốc meo và làm mục nát cả bằng công nhận Nghệ nhân Dân gian do Hội Văn nghệ Dân gian Việt

Tác giả, nghệ nhân A Lưu (phải) và sử thi do A Lưu hát kể. Ảnh: TIẾN DŨNG

phụ cận thực hiện từ năm 2001 đến 2007. Trong dự án này, riêng ông đã kể hàng trăm sử thi Bahnar, trong đó có 22 sử thi về người anh hùng Dăm Giông đã được xuất bản. Thời gian ấy ông được hát kể sử thi hàng ngày hàng đêm, được nhiều người nghe, được chỗ nọ chỗ kia mời đi biểu diễn, được mọi người đến để viết báo, quay phim... Thời ấy, A Lưu đi nhiều nơi, được hát, được tặng nhiều giấy khen này nọ. Trong gian phòng khách nhỏ bé của ông bây giờ vẫn còn đến 4-5 giấy khen của các cơ quan văn hóa, chính quyền các cấp tặng. Cùng với đó là ông được một ít tiền để xây căn nhà nhỏ cùng với mảnh ruộng cho vợ chồng đứa con gái út.

“PHO SỬ THI SỐNG” SỐNG RA SAO?

Từ năm 2007 đến nay, khi dự án kết thúc, chuyện sử thi cũng bị quên dần. Những kế hoạch đẹp để

Nam trao tặng. Những dòng chữ ghi trang trọng trong tấm bằng danh giá này cũng đã bị nhạt nhòa, hoen ố, rất khó đọc. Khi tôi tỏ vẻ lo lắng về việc mục nát của giấy chứng nhận thì A Lưu cười hồn nhiên và nói: “Thì photo lại”.

Hiện tại hai vợ chồng già A Lưu sống với vợ chồng cô con gái út-Y Rek. Nhà có 5 miệng ăn nhưng tính ra chỉ có anh chồng của Y Rek là lao động chính vì cô vợ còn phải trông con nhỏ. Thịnh thoả mấy người con của A Lưu biểu bố mẹ vài trăm ngàn đồng.

Tôi chờ A Lưu đi chơi lòng vòng thành phố Kon Tum, ghé thăm dịch giả A Jar và lại sôi nổi chuyện sử thi. Tôi lại thấy mắt A Lưu long lanh khi nói về các nhân vật sử thi của mình.

Chiều muộn, tôi đưa A Lưu về làng, hẹn một ngày không xa, tôi sẽ thăm A Lưu và nói chuyện sử thi.

N.T.D

Rong chơi cùng những giai điệu xưa

□ PHƯƠNG DUYÊN

“Chào quý vị và các bạn đang tham gia chương trình tác giả và tác phẩm tại Sê San Coffee Piano. Thưa quý vị và các bạn, Pleiku với tôi không chỉ là một thành phố đẹp nhất vùng cao nguyên nam phần, vì Pleiku không quá điệu đà như Đà Lạt, cũng không quá đìu hiu như Kon Tum, Phú Bổn, mà Pleiku còn là nơi ươm giữ một phần đời quan trọng của tôi, cả từ đời thường lẫn văn chương nữa...”-lời tự sự của nhà thơ Du Tử Lê qua một file ghi âm đã khiến tất cả khán giả của đêm nhạc bất ngờ.

Nhà thơ đã từng gắn bó sâu sắc với Pleiku, nay đang sống tại Mỹ, cũng đọc tặng khán giả 2 bài thơ về Phố núi là “Pleiku và hoa quỳ” và “Khi ngang qua Plei Me” (tập thơ **Giỏ hoa thời mới lớn**-Nhà Xuất bản Hội Nhà văn), mà như ông tự nhận là “thơ của một người xa Pleiku mà hồn vẫn sống với Pleiku”. Sê San Coffee Piano còn đủ sức hút để Dao Ánh-người phụ nữ định mệnh trong đời nhạc sĩ tài hoa Trịnh Công Sơn-gửi riêng cho khán giả nơi đây một bức thư tâm tình; hay mời được nhà thơ Phạm Thiên Thư (tác giả những bài thơ nổi tiếng “Ngày xưa Hoàng Thị”, “Đưa em tìm động hoa vàng”) đến giao lưu cùng khán giả. Có thể nói rằng, tuy chỉ là một sân khấu âm nhạc khiêm tốn, có thể gọi là một phòng trà, nhưng Sê San Coffee Piano tạo được một phong cách và dấu ấn rất riêng, đem đến cho người tham dự những điều hơn cả âm nhạc.

Biên tập viên, MC Nguyễn Sơn chia sẻ: Sê San Coffee Piano ra mắt khán giả từ tháng 12-2012, khi Công ty Phát triển Thủy điện Sê San quyết định cải tạo lại Khách sạn Ya Ly (cũ) và đặt vấn đề về việc mở một sân chơi âm nhạc tại đây vào mỗi thứ bảy cuối tuần để phục vụ những người yêu nhạc. Khi đó, có người đã nghi ngại: “Ở Pleiku này liệu chương trình có sống được quá 6 tháng không?”. Cũng có lý, bởi

trước đó nhiều sân chơi âm nhạc kiểu này đã “chết yểu” sau một thời gian ngắn hoạt động. Trong khi đó, làm sao để hài hòa giữa yếu tố nghệ thuật, mục tiêu kinh doanh mà vẫn làm hài lòng khán giả luôn là một câu hỏi khó. Vậy mà phòng trà này vẫn duy trì đến nay đã được gần 2 năm và ngày càng thu hút nhiều hơn những khán giả say mê với dòng nhạc xưa.

“Nhạc xưa” là một khái niệm khá rộng, mà theo Biên tập viên Nguyễn Sơn thì “nhạc tiền chiến là xưa, nhạc cách đây 10 năm cũng có thể gọi là xưa”. Với quan điểm này, Sê San Coffee Piano đã mang đến cho khán giả nhiều chủ đề âm nhạc rất phong phú, đặc sắc và đầy hoài cảm như “Mưa nửa đêm”, “Cơn mưa hạ”, “Sương phở”... hay những chương trình tác giả-tác phẩm như Trịnh Công Sơn, Lam Phương-Ngô Thụy Miên, Từ Công Phụng-Vũ Thành An, Phạm Thiên Thư-Phạm Duy..., những cái tên và tác phẩm mà người yêu nhạc xưa thường rất khó “bỏ qua”. Các tác phẩm này được thể hiện bằng giọng ca của các ca sĩ chuyên nghiệp và cả ca sĩ tự do đã có một chỗ đứng nhất định trong lòng khán giả Pleiku: Y Tuấn, Phi Vân, Thanh Thuận, Hồng Sơn, Uyên Niê Kdăm, Minh Hùng, Hoài Ngân, Thu Hồng... Mỗi tối thứ bảy, lượng khách đến thưởng thức âm nhạc tại đây khá đông, chừng 50-60 khách, có khi lên đến 100 khách, dù rằng sân khấu khá nhỏ và hơi vướng

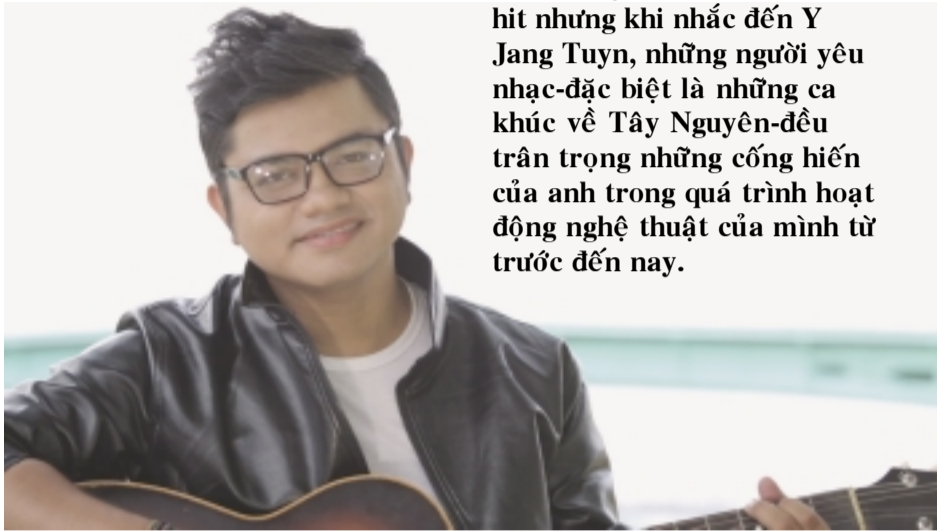
về tầm nhìn (do được cải tạo lại trên cơ sở vật chất cũ). Có 12 ca sĩ cộng tác và 4 nhạc công, không gian âm nhạc này được cho là đã trình diễn thành công dòng nhạc xưa với vẻ cổ điển, sang trọng, lắng sâu mà vẫn gần gũi. Ngay cả dòng nhạc Boléro, vốn được cho là “nhạc sến”, cũng thu hút rất đông đảo khán giả Pleiku.

Một điều tạo nên thành công của sân khấu này chính là MC của chương trình, Nguyễn Sơn-người đang công tác ở một vị trí ít ai ngờ: Trưởng phòng Tổ chức-Hành chính Công ty gỗ Hoàng Anh Gia Lai, một người yêu văn nghệ, nhưng trước đó chưa từng làm MC. Với vốn liếng âm nhạc dày dặn và việc thường xuyên tìm hiểu, cập nhật những thông tin liên quan đến tác phẩm, Nguyễn Sơn tự nhận mình không phải là MC mà chỉ là người trò chuyện với khán giả. Dù không chuyên, nhưng chất giọng ấm áp, sự thông minh và chừng mực của anh đã mang lại cho Sê San Coffee Piano một không gian có đủ sự tinh tế, sang trọng và đầy chất tâm tình. Nơi đó, thời gian dường như đang lùi lại, đủ để đem đến cho người nghe nhiều chiêm nghiệm cũng như sống lại với những cảm xúc cũ càng mà mạnh mẽ. Và quan trọng hơn, với anh, “cuối tuần, coi như đó là một cuộc rong chơi, nhưng là rong chơi đến nơi đến chốn...”.

P.D

Y Jang Tuyn Vỗ cánh giữa phồn hoa

MINH THI

Không phải là một ca sĩ “hot” hay có nhiều bài hát hit nhưng khi nhắc đến Y Jang Tuyn, những người yêu nhạc-đặc biệt là những ca khúc về Tây Nguyên-đều trân trọng những cống hiến của anh trong quá trình hoạt động nghệ thuật của mình từ trước đến nay.

NGHỆ THUẬT KHÔNG CHỈ CẦN NĂNG KHIẾU

Sinh ra và trưởng thành tại Phố núi Pleiku trong một gia đình nghệ thuật nhưng để có những thành công nhất định trong sự nghiệp ca hát như ngày hôm nay là cả một quá trình phấn đấu không ngừng của Y Jang Tuyn.

Từ nhỏ, Y Jang Tuyn sớm tiếp xúc với âm nhạc trong môi trường nghệ thuật của Đoàn Nghệ thuật Đam San-Gia Lai, nơi bố Y Jang Tuyn công tác. Môi trường ấy đã tác động không nhỏ đến con đường âm nhạc của anh. Năm 1997, lần đầu Y Jang Tuyn đến với vòng chung kết Liên hoan Tiếng hát Truyền hình toàn quốc (nay là giải Sao Mai)-đây chính là sân chơi đầu tiên của anh đối với sự nghiệp ca hát. Trong cuộc thi lần này, anh dừng chân ở top 60, nhưng đến năm 2001 anh đã xuất sắc giành giải ba Sao Mai. Anh chia sẻ: “Nhiều người nghĩ khi đã có một giải thưởng mang tầm quốc gia trong tay, Tuyn sẽ lấy đó làm đà để chuyển sang ca hát chuyên nghiệp. Nhưng không, Tuyn nghĩ muốn tồn tại lâu được với nghề thì phải học, phải nâng cao trình độ hơn nữa. Sống với nghệ thuật lâu dài nếu chỉ dựa vào năng khiếu thì không đủ”. Vì vậy, Y Jang Tuyn vẫn quyết tâm theo đuổi việc học Thanh nhạc tại Nhạc viện TP. Hồ Chí Minh sau khi tốt nghiệp Đại học Văn hóa Hà Nội. Thời gian này, Y Jang Tuyn tiếp tục tham gia cuộc thi Tiếng hát Truyền hình TP. Hồ Chí Minh năm 2003 và đạt giải ba. Đó chính là những cột mốc đánh dấu cho việc theo đuổi con đường âm nhạc chuyên nghiệp của Y Jang Tuyn cho đến ngày hôm nay.

VỖ CÁNH GIỮA PHỒN HOA

Ở TP. Hồ Chí Minh, mỗi năm những người trong nghề cũng không thể biết hết là có thêm bao nhiêu nhóm nhạc ra đời, bao nhiêu ca sĩ gia nhập làng âm nhạc và cũng thể

biết hết bao nhiêu nhóm nhạc, ca sĩ giải nghệ vì không thể trụ nổi với nghề. Đặc biệt, trào lưu “nhìn nhiều hơn nghe” của một bộ phận khán giả hiện nay đã phần nào ảnh hưởng không nhỏ đến sự phát triển của các ca sĩ có chất giọng và được đào tạo bài bản.

Vì vậy, Y Jang Tuyn cũng gặp không ít khó khăn khi quyết định chọn TP. Hồ Chí Minh-thị trường âm nhạc sôi động bậc nhất cả nước-làm nơi lập nghiệp. Dù có chất giọng Bariton và khả năng hát nhiều phong cách âm nhạc khác nhau, nhưng để tìm một chỗ đứng, Y Jang Tuyn phải chọn cho mình con đường riêng, đó chính là dòng nhạc pop-rock cao nguyên, qua đó gìn giữ nét âm nhạc đầy lửa và mang bản sắc độc đáo của quê hương mình. Giọng ca ấy, như cánh chim ch'rao của núi rừng Tây Nguyên, vẫn đang nỗ lực vỗ cánh bay lên giữa phồn hoa Sài thành. Với những hoạt động âm nhạc sôi nổi và bằng cả niềm đam mê cháy bỏng, Y Jang Tuyn đã cho ra đời những sản phẩm âm nhạc ý nghĩa và có chỗ đứng nhất định trong lòng công chúng yêu nhạc như *Chiêm bao* (Liveshow Bài hát Việt 2005); *Quê tôi* (Liveshow Bài hát Việt 2006); *Ting ning* (Liveshow Bài hát Việt 2007); *Tiếng đàn goong nhớ Bác* (viết cùng nhạc sĩ Kpa Ylăng)-giải nhạc sĩ sáng tác Bài hát viết về Bác Hồ nhân kỷ niệm 100 năm ngày Bác ra đi tìm đường cứu nước năm 2011; *Xanh xanh lời hát*-Giải nhạc sĩ sáng tác hưởng ứng 20 năm chiến dịch Mùa hè xanh (2013)...

Nói về sự nghiệp của mình hiện nay, Y Jang Tuyn chia sẻ ngắn gọn: “Tuyn cảm ơn âm nhạc đã cho mình rất nhiều. Nó là động lực để Tuyn luôn tìm đến, luôn khát khao cháy bỏng. Không biết có tham quá không nhưng tất cả những điều Tuyn làm đều để đến với mục đích duy nhất, đó là âm nhạc”.

M.T

Chuyện đội tuyển Olympic Việt Nam tại Asiad 17

Khi bị chạm “tự ái” ...

MINH VỸ

Thì sức mạnh sẽ tăng lên bội phần và thành công sẽ đến. Đâu cho xa, tiền đạo Công Phượng là một ví dụ. Sau khi bị Sông Lam Nghệ An “lắc đầu”, rồi được Học viện HA.GL-Arsenal JMG tiếp nhận, bây giờ anh được mệnh danh là “Messi Việt Nam”.

Mới đây nhất, đội tuyển U.19 Việt Nam thi đấu tung bừng, chiếm trọn tình cảm nơi người hâm mộ bóng đá nước nhà, trong khi thầy trò huấn luyện viên (HLV) Toshiya Miura bị nhìn với ánh mắt thờ ơ trước ngày lên đường sang Hàn Quốc. Có lẽ do chạm phải “tự ái” nên tuyển Olympic Việt Nam vừa tạo nên “con địa chấn” tại môn bóng đá nam ở Asiad 17 năm 2014, sau khi đè bẹp ứng viên vô địch Olympic Iran với tỷ số “không tưởng” 4-1.

Để thấy trận thắng trên hoành tráng đến cỡ nào, hãy ngược dòng lịch sử kể từ khi Đại hội thể thao châu Á (Asiad 2002) quy định, nội dung bóng đá nam chỉ được cử đội tuyển Olympic tranh tài. Chúng ta đã đá tất cả 11 trận, kết quả (thắng 3, hòa 1 và thua 7). Trong đó Iran là nền bóng đá nam số một ở đấu trường Asiad: với 4 lần vô địch, 2 lần á quân, 1 lần hạng ba.

Trả lời báo giới sau trận thắng trên, đội trưởng Olympic Việt Nam-Ngô Hoàng Thịnh nói khéo: “Nhiều người cho rằng chúng tôi ghen tỵ, tủi thân vì tình cảm

người hâm mộ nước nhà dành cho các em quá lớn, điều đó đúng một phần. Thú thật thì U.19 Việt Nam là cú hích tạo ra luồng sinh khí mới cho bóng đá Việt Nam. Đội tuyển Olympic Việt Nam phải cảm ơn U.19, phần nào nhờ các em mà chúng tôi mới có trận thắng tung bừng 4-1 trước Olympic Iran. Nhìn khán giả tới sân cổ vũ cho U.19 Việt Nam rầm rộ, chúng tôi dấn lòng phải đá hết mình, phải làm tốt hơn nữa để được khán giả yêu thương. Chúng tôi tin lứa đàn em làm được thì không có lý gì mình không làm được”.

Còn ông thầy người Nhật thì sao? Ngày Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) đặt bút ký hợp đồng với HLV trưởng Toshiya Miura về dẫn dắt Đội tuyển Quốc gia, kiêm Olympic Việt Nam, không ít người hồ nghi, công khai đặt câu hỏi to tướng trên nhiều phương tiện truyền thông, còn bây giờ phần nào họ đã rõ...

Kể từ khi đảm nhận cương vị HLV trưởng Đội tuyển Quốc gia và Olympic Việt Nam, ông Miura cùng các học trò đã trải qua 4 trận đấu (3 giao hữu, 1 chính thức) và đều giành chiến thắng.

Ở Đội tuyển Quốc gia, ông thầy Miura có hai trận thắng trước Myanmar (6-0) và Hong Kong (3-1). Còn với Olympic Việt Nam, ông vừa có 2 chiến thắng liên tiếp trên đất Hàn Quốc khi gặp Bangladesh (giao hữu 3-1) và Iran (4-1). Trong 4 trận đấu này, các học trò của HLV Miura đạt hiệu suất ghi bàn rất cao với 16 bàn thắng (trung bình 4 bàn thắng/1 trận đấu). Đây quả là con số cực kỳ ấn tượng, không phải vị HLV nào cũng làm được.

Có lẽ vì chạm lòng “tự ái” nên Công Phượng, từ cậu bé vô danh bây giờ được ví von “Messi Việt Nam”. Còn vị HLV người Nhật Bản, có nên chẳng gọi là “Phù thủy Miura”?

M.V

Niềm vui các cầu thủ Olympic Việt Nam.

● VĂN CÔNG HÙNG

Chư Sê ngày sang gió

Chư Sê
em nâu như chiều Mỹ Thạch
hương cà phê chua chua nồng vang
ngày sang gió rìng cao su trút lá
những linh hồn ứ nhựa vân quang

Chư Sê
linh hồn lá quện vào hồn đất
trộn thời gian hẳn bước chân người
em gánh nắng gửi vào vân đá
mâm cao nguyên ngậm sương

Mình trở lại ngã ba như trẻ nhỏ
gió sang mùa âm ủ buông mây
Chư Sê lá trầu cay tâm tưởng
hồ tiêu xanh như mắt cỏ chiều đông

Em ước lệ một đời
phiêu bồng trong ảo ảnh
thác Phú Cường nhan sắc cứ vẫn vơ
giữa nồng nàn tan chảy
gió sang mùa giọng nắng cứ ngẩn ngơ...

V.C.H

● BÙI TẤN XƯƠNG

Bất chợt

Một sáng mưa bay Pleiku trầm mặc
Ta một mình đi dạo phố lang thang
Em phố núi nét buồn vương lên mắt
Thoáng em cười thoang thoang gió Sê San

Nhẹ nhàng lắm mà thâm u trầm tích
Để khơi nguồn cho du khách mộng mơ
Dù bất chợt cũng thấy mình mắc nợ
Bất chợt thương bất chợt nhớ mơ hồ...

B.T.X

Nơi ấy, một thời tôi đã sống

□ THANH PHONG

Đã gần 40 năm nhưng với tôi đất ấy và người ấy vẫn còn in mãi trong ký ức. Đó là một ngày tháng 8 năm 1977, tôi được Ty Giáo dục Gia Lai-Kon Tum chuyển công tác từ thị xã Kon Tum về huyện Chư Pah (cũ) nay là huyện Ia Grai. Số là trước đó sau khi ra trường, tôi được tăng cường dạy bổ túc văn hóa cho khóa sư phạm mẫu giáo đầu tiên của tỉnh, khóa học này phần lớn giáo sinh đều đến từ các xã vùng xa và học lực chưa qua cấp II. Khóa học xong, nhiệm vụ của chúng tôi cũng hoàn thành và thế là đi một vèo xuống huyện...

Năm ấy, đã cuối tháng tám mà trời vẫn mưa dầm dề không ngớt. Xe đồ không chạy được. Nghe người ta bày, tôi mua sẵn một ổ bánh mì và một quả dưa nước mang theo ba lô. Đường đất trơn và nhão nhoẹt. Đến cây đa Dù nghỉ lại ăn bánh và quả dưa thay cho nước. Mãi gần trưa mới đến thị trấn huyện lỵ, đôi chân mỏi nhừ... Tiếng là thị trấn nhưng chỉ có một con đường chính qua khu trung tâm được rải nhựa rộng khoảng 3 mét, còn lại toàn đường đất. Nhà cửa thưa thớt. Hầu hết trụ sở các cơ quan hành chính huyện nằm bên này đường, tất cả đều lợp tôn, xung quanh thung ván. Trụ sở Phòng Giáo dục là một ngôi nhà nhỏ nằm giữa, cũng tôn ván, hai bên hai dãy lán, mái lợp tranh, vách thưng nửa tạo thành hình chữ U. Ngôi nhà giữa làm phòng họp và một bên chái làm chỗ ở của lãnh đạo. Dãy lán là khu làm việc của cán bộ trong cơ quan ngăn ra ba phòng, mỗi phòng kê hai chiếc giường nhỏ rộng chưa đến một mét, ở giữa đặt bàn làm việc. Bên kia đường toàn rừng le và cây lùm bụi, cỏ đuôi chồn. Chiều chiều cán bộ viên chức vẫn sang đó đào bẻ măng hoặc lấy củi khô đem về đun nấu.

Cầm quyết định của Phòng Giáo dục, ngay chiều hôm ấy tôi tiếp tục đi bộ dưới mưa để lên xã B14 tức Ia Grai (nay là Ia Tô) trước đây nguyên là nơi các cơ quan huyện đóng. May có một anh giáo viên dạy xóa mù tên Nhân đi cùng. Con đường qua dốc cầu Ia Châm mới đúng là con đường khủng khiếp. Cả một quãng dài gần cây số bùn ngập đến nửa cẳng chân, đi như tập thể dục, mỗi lần rút chân lên nghe oàm oạp. Mồ hôi trộn lẫn nước mưa, bùn đất. Cầu Ia Châm nước lũ đục ngầu chảy âm âm, nước tràn lên cả mặt

Thị trấn Ia Kha, huyện Ia Grai. Ảnh: Đ.T

Trung tâm xã Ia Krai. Ảnh: Đ.T

cầu, hàng trăm con rết lớn và cuốn chiếu bò lên bám dày hai bên thành cầu.

Tối mịt mới đến được xã. May là trước khi vào trường anh Nhân đưa tôi ghé nhà một người quen ở thôn 2 ăn cơm chứ không thì đêm đó đành nhịn đói. Ia Grai lúc này có ba thôn kinh tế mới từ Quy Nhơn lên năm 1976 cư trú dọc trục tỉnh lộ 664 và các làng dân tộc Jrai như làng Hlũ, Delung, Khớp... Dân kinh tế mới đều ở nhà tranh, tất cả đều làm từ tranh: mái tranh, vách tranh, nhà chính tranh, nhà bếp cũng tranh (trừ một số ít nhà vách đất), có thể cháy bất kỳ lúc nào và cháy liền mấy nhà một lúc... Ngôi trường tôi công tác là Trường Phổ thông cơ sở Ia Grai, có đủ ba cấp học: mầm non, cấp I và cấp II (cấp II chỉ một lớp 6). Ngoài

khu trường chính ngay trụ sở xã, còn có các điểm trường phụ như các lớp mẫu giáo ở 3 thôn kinh tế mới, một lớp 1 ở làng Delung, chưa kể một số lớp xóa mù chữ ở các làng. Nhà dân bằng tranh, nhà trường cũng tranh, vách ngăn các lớp học là những tấm phên đan bằng nứa, lớp bên này học nghe rõ tiếng lớp bên kia. Thầy trò chốc chốc lại ngưng, nhắm mắt chờ cho cơn gió bụi thổi qua...

Trường nghèo và thiếu thốn, đời sống người dân trong xã cũng không hơn, hầu hết sống dựa vào đất rẫy trồng lúa cạn và trồng khoai lang, khoai mì vào mùa mưa. Dân kinh tế mới ở đây vốn là dân nghèo thành phố, chưa quen với công việc cuốc đất, làm ruộng. Mà ruộng cũng chẳng nhiều nhận gì, chỉ chục ha cánh đồng Ia Bê

và cánh đồng thôn 1, sáng nghe keng tập đoàn đánh, bà con vác cuốc lững thững đi như dạo phố, cuối vụ nhà nào thu nhiều cũng chỉ dăm sáu bao lúa, lại thiếu trước hụt sau. Hàng quán trong vùng đếm được trên một bàn tay, các làng dân tộc thiểu số không có quán, chủ yếu là ba thôn người Kinh: Quán bà Liễu, quán bà Thu ở thôn 2, quán ông Bốn Thanh ở thôn 3, các quán bán mấy thứ sơ sài như thuốc lúp, bánh tráng, trứng vịt... còn mua bầu bí, rau xanh của bà con các làng là chính. Mùa khô xe khách lên đến nơi còn có chút thịt cá, mùa mưa đành chịu!

Chẳng hiểu sao ngày ấy bệnh sốt rét hoành hành đến vậy! Dân sốt, cán bộ sốt, giáo viên cũng sốt, hàng năm người nào ít nhất cũng phải qua Bệnh viện huyện gần đó vài lần (các cơ quan huyện đều chuyển xuống thị trấn mới nhưng bệnh viện thì chưa). Dân đang cuốc ruộng lên cơn khiêng vào viện, giáo viên lên lớp rét run bản bật vào viện, cán bộ huyện đi công tác các xã vùng trên bị sốt được dân vồng về nhập viện... Ai nấy gầy gò, bủng beo, da tái mét vì sốt. Cắt cơn rồi cũng chẳng có gì bồi dưỡng, kha khá mới được cân đường, hộp sữa, gói mì tôm. Ngày ấy thức ăn quanh năm của chúng tôi là rau tàu bay, đọt khoai lang, đọt mì, mít non, họa hoàn lắm mới có chút cá khô kho. Trường có Đỗ Ngọc Khuynh nói rất giỏi tiếng Jrai, anh dạy

toán và kiêm nhiệm công tác Công đoàn. Vậy là thi thoảng chúng tôi lại năn nỉ anh vào làng xin thức ăn, nhất là thịt treo giàn bếp. Thịt mang về, chịu khó nấu nước sôi nhúng sơ qua rồi nạo bỏ những chỗ không thể ăn được, sau đó thái nhỏ chế biến với dầu, bột ngọt, gọi là cải thiện, vậy mà chúng tôi ăn đến mấy chén khoai độn cơm...

Rồi mấy năm sau chúng tôi lần lượt rời Ia Grai, người về quê, người chuyển trường, chuyển ngành. Anh Phạm Đình Bài-Hiệu trưởng, qua Đak Lak công tác; anh Trần Văn Hạnh-Hiệu trưởng sau anh Bài, mất chôn ở thị trấn huyện; Khuynh về Pleiku rồi nghỉ dạy; cô Bông, cô Thu giáo viên cấp I lấy chồng; anh Hưng, giáo viên sử cũng vậy...

Gần 4 thập kỷ đã qua. Con đường từ Pleiku về xã trước đây tôi đi bộ mất một ngày giờ chỉ non tiếng đồng hồ bon bon xe máy trên con đường rải nhựa là đã đến thị trấn huyện. Nét đô thị hiện rõ trên con đường đôi trung tâm một bên là rừng le năm xưa. Bây giờ đường rộng thênh thang, làn đường phân rõ. Hai bên sít sít những ngôi nhà cao tầng. Chợ búa, hàng quán, cửa tiệm, shop thời trang, nhiều biệt thự nguy nga giữa vườn cây... Và đâu chỉ có thế, đến những xã vùng xa trên kia cũng có các công trình thủy điện như Sê San 3A, Sê San 4 nên người và xe qua lại trên đường luôn tấp nập. Vào nhà dân không còn nghe người ta bàn chuyện đủ ăn hay thiếu ăn, vụ mùa mỗi năm được mấy bao lúa mà là mấy tỷ, mấy trăm triệu đồng từ mua bán, từ làm vườn cà phê, điều, cao su tiểu điền. Tôi đứng lặng trước nơi xưa là trường phổ thông tranh tre bây giờ là một ngôi trường trung học cơ sở khang trang, tường rào, sân chơi, thư viện, nhà để xe... bài bản, những thứ mà ngày xưa có mơ chúng tôi cũng chưa bao giờ nghĩ đến. Vùng xa Ia Grai giờ đã trở thành một thị tứ trù phú. Hồi chuyện một vài người quen cũ biết lứa học trò chúng tôi ngày ấy giờ nhiều người đã lên ông, lên bà, có người là cán bộ chủ chốt, là "đại gia" của xã.

Bốn mươi năm, nhìn cảnh vật trước mắt cứ ngỡ như đang trong một giấc mơ... T.P

Hàng rong “bao vây” cổng trường

□ PHAN LÀI

Nhiều gánh hàng rong bày bán la liệt trước cổng Trường Tiểu học Hoàng Hoa Thám (TP. Pleiku).

Ảnh: P.L

Ở trước các cổng trường mầm non, tiểu học, trung học cơ sở trên địa bàn TP. Pleiku có rất nhiều gánh hàng rong bán đủ các loại bò khô, trái cây ngâm, si rô, bánh tráng trộn, kẹo bông... và nhiều loại đồ chơi có màu sắc bắt mắt. Điều đáng nói là hầu hết các loại hàng này đều không rõ nguồn gốc, không có ngày sản xuất cũng như hạn sử dụng.

Đạo quanh một vòng trước nhiều cổng trường, chúng tôi thấy rất nhiều mặt hàng được bày bán la liệt trước cổng trường. Tại đây, vào mọi lúc, nhất là đầu giờ học, giờ ra chơi và cuối giờ học, nhiều học sinh ra khỏi cổng là lập tức sà ngay vào các quán hàng rong. Đặc điểm chung của các loại thức ăn trước cổng trường này đều rất rẻ, hợp với túi tiền học sinh. Với mức giá 1.000-10.000 đồng/loại sản phẩm, học sinh vô tư lựa chọn; một túi bánh tráng trộn 2.000 đồng, da hổ có giá 1.000 đồng/bì, xúc xích nướng 3.000 đồng/cây... Đặc biệt, để thu hút các “Thượng đế” nhí, nhiều loại bánh kẹo được đóng gói kèm theo đồ chơi với đầy đủ các nhân vật hoạt hình, các con vật mà trẻ nhỏ ưa thích, vừa được ăn lại có đồ để chơi nên các em rất hứng thú và quyết mua bằng được. Tuy nhiên, màu sắc bắt mắt, hấp dẫn của các mặt hàng đó là do các phẩm màu độc hại; trên bao bì không ghi rõ nguồn gốc và nếu có thì toàn tiếng nước ngoài, đặc biệt là tiếng Trung Quốc. Những mặt hàng này không đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm và nguy cơ độc hại rất cao nhưng vẫn được bày bán công khai hàng ngày.

Theo lời của các “Thượng đế” nhí thì bánh tráng trộn và các loại nước si rô được xem là những món được “ưa chuộng” nhất. Em Võ Hồng Nhật Linh-học sinh Trường Trung học cơ sở Nguyễn Huệ (02, đường Sư Vạn Hạnh) kể: “Ngày nào bố mẹ cháu cũng cho 20.000 đồng để ăn sáng. Các món ăn trước cổng trường vừa ngon vừa rẻ nên cháu mua ăn luôn cho tiện. Hơn nữa, ăn ở đây còn được gặp các bạn, mỗi người mua một món rồi ăn chung

nên vui lắm”. Còn đối với Nguyễn Thu Thủy-học sinh Trường Tiểu học Nguyễn Bá Ngọc (đường Phạm Văn Đồng) thì: “Thỉnh thoảng em mới mua đồ ăn ở đây thôi, tại mẹ em cũng dặn những đồ ăn có tặng kèm đồ chơi này thường là của Trung Quốc, nhưng các loại đồ ăn này thơm và dai nên ăn rất thích, ăn xong lại có đồ chơi nữa nên em vẫn lén mẹ để mua”.

Có mặt tại cổng Trường Tiểu học Hoàng Hoa Thám (đường Hùng Vương), chúng tôi chứng kiến được cảnh chủ quầy hàng xúc xích đang tất bật chuẩn bị những xiên xúc xích nướng thơm nức phục vụ học sinh sau giờ tan học. Quán nằm ngay trên vỉa hè, những xiên xúc xích không được che đậy phủ đầy khói bụi, mặt bàn không được lau chùi, chảo mỡ thì đen sì và dầu ăn thì được dùng đi dùng lại không biết bao nhiêu lần nhưng vẫn luôn thu hút được sự chú ý của phụ huynh và học sinh. Khi được hỏi về vấn đề an toàn vệ sinh thực phẩm, bà Hai-chủ quầy hàng thản nhiên nói: “Những mặt hàng này tôi lấy ở ngoài chợ Lớn, thấy rẻ thì mua về bán cho học sinh kiếm lời thôi, một tháng tôi cũng chỉ kiếm được gần 2 triệu đồng. Nhưng cô yên tâm, sản phẩm được gói cẩn thận lắm. Tôi bán hàng ở đây hơn chục năm nay mà thấy có ai bị ngộ độc đâu. Hơn nữa, một sản phẩm chỉ có giá vài ngàn đồng thì cũng không nên đòi hỏi quá nhiều”.

Trao đổi với chúng tôi, chị Nguyễn Thị Thu-phụ huynh học sinh Trường Trung học cơ sở Nguyễn Huệ tỏ ra khá bức xúc: “Các gánh hàng rong thường bán những mặt hàng rất mất vệ sinh, nhiều lúc cấm và không cho con tiền tiêu vặt rồi, nhưng cứ

mỗi giờ tan trường, thấy các bạn mua là con mình lại đòi. Hơn nữa, có những lúc đón con, chúng tôi phải đứng xuống cả lề đường vì những gánh hàng rong đã chiếm dụng vỉa hè làm nơi buôn bán mất rồi. Bực mình lắm nhưng cũng chẳng biết phải làm sao”.

Nói về các quầy hàng rong trước cổng Trường Tiểu học Võ Thị Sáu (đường Lê Lợi), cô Nguyễn Thị Chung-Phó hiệu trưởng nhà trường, chia sẻ: “Buổi chào cờ đầu tuần và các buổi sinh hoạt lớp, nhà trường đều tuyên truyền, nhắc nhở phụ huynh, học sinh không nên dùng các loại thực phẩm bán rong trước cổng trường. Đồng thời, trường cũng nhờ tổ dân phố xuống kiểm tra, yêu cầu ngừng buôn bán nhằm tránh gây ảnh hưởng tới sức khỏe học sinh. Nhưng được một thời gian thì việc buôn bán vẫn tiếp tục, thấy các cán bộ tổ dân phố đến là họ bỏ trốn. Bên cạnh đó, vấn đề này còn tùy thuộc vào ý thức của các bậc phụ huynh lẫn các em học sinh bởi hành vi ăn quà rong của học sinh được diễn ra ngoài cổng trường là chính nên trường cũng khó can thiệp”.

Đẹp những mặt hàng độc hại trước cổng trường là việc vô cùng cần thiết để đảm bảo sức khỏe cho học sinh. Tuy nhiên, quá trình thực hiện sẽ gặp rất nhiều khó khăn, đòi hỏi phải có sự hợp tác chặt chẽ của rất nhiều ban ngành, đoàn thể. Và trong khi chờ đợi một giải pháp có hiệu quả hơn cho vấn đề này, các bậc phụ huynh vẫn phải tiếp tục pháp phòng lo sợ cho sức khỏe của con em mình trước sự cám dỗ, mời gọi của những mặt hàng không rõ xuất xứ.

P.L

Quy định về xử phạt “Chiếm dụng đường phố”

Ngày 19-9-2012, Chính phủ đã ban hành Nghị định 71/2012/NĐ-CP (có hiệu lực thi hành từ ngày 10-11-2012), sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định 34/2010/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giao thông đường bộ. Trong đó, hành vi chiếm dụng đường phố để bày bán hàng hóa đã được phân chia rõ ràng hơn, có thể áp dụng được trong thực tế.

Theo Nghị định 71/2012/NĐ-CP, những hành vi được quy định tại mục a, khoản 5, Điều 15 Nghị định 34/2010/NĐ-CP đã được sửa đổi, bổ sung như sau:

Người bán hàng rong hoặc bán hàng hóa nhỏ lẻ khác trên lòng đường đô thị, trên vỉa hè các tuyến phố có quy định cấm bán hàng, bị cảnh cáo, hoặc phạt từ 100 ngàn đồng đến 200 ngàn đồng. Hạp chợ, kinh doanh dịch vụ ăn uống, bày, bán hàng hóa, sửa chữa xe, rửa xe, đặt, treo biển hiệu, biển quảng cáo, làm mái che trên lòng đường đô thị, hè phố hoặc thực hiện các hoạt động, dịch vụ khác trái phép trên lòng đường đô thị, hè phố gây cản trở giao thông; chiếm dụng lòng đường đô thị hoặc hè phố dưới 5 mét vuông làm nơi trông, giữ xe: bị phạt từ 2 triệu đồng đến 3 triệu đồng.

Bày, bán máy móc, thiết bị, vật tư, vật liệu xây dựng hoặc sản xuất, gia công hàng hóa trên lòng đường đô thị, hè phố; chiếm dụng lòng đường đô thị hoặc hè phố từ 5 đến dưới 10 mét vuông làm nơi trông, giữ xe: bị phạt từ 5 triệu đồng đến 10 triệu đồng.

Chiếm dụng lòng đường đô thị hoặc hè phố từ 10 đến dưới 20 mét vuông làm nơi trông, giữ xe bị phạt từ 10 triệu đồng đến 15 triệu đồng.

Chiếm dụng lòng đường đô thị hoặc hè phố từ 20 mét vuông trở lên làm nơi trông, giữ xe bị phạt từ 20 triệu đồng đến 30 triệu đồng.

Trừ người bán hàng rong hoặc bán hàng hóa nhỏ lẻ khác (bị cảnh cáo, hoặc phạt từ 100 ngàn đồng đến 200 ngàn đồng, nêu trên), ngoài việc bị phạt tiền, cá nhân, tổ chức có hành vi vi phạm quy định tại các “nấc” cao hơn (nêu bên dưới), còn bị áp dụng các biện pháp khắc phục hậu quả như buộc phải dỡ bỏ các biển quảng cáo, thu dọn vật liệu, chất phế thải, hàng hóa và khôi phục lại tình trạng ban đầu đã bị thay đổi do vi phạm hành chính của họ gây ra.

HÀ SỰ

● Về vấn đề thực phẩm “bẩn” không an toàn, sử dụng chất độc hại, Bộ trưởng Bộ Y tế Nguyễn Thị Kim Tiến cho rằng: “Ngộ độc chỉ là một phần bề nổi. Cái chính là nhiễm độc mãn tính, ảnh hưởng ngấm ngấm đến sức khỏe lâu dài và giống nòi”. Người đứng đầu Bộ Y tế dẫn bức xúc của người dân, đánh giá: “Bây giờ ra chợ không biết mua gì, không ăn cũng chết mà ăn vào cũng sợ chết dần, chết mòn”.

Trong khi đó, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và PTNT Cao Đức Phát coi việc đầu độc trong thực phẩm là tội ác. “Chúng ta không thể chấp nhận được một người kiếm lợi trên lưng của rất nhiều người khác, ở đây cụ thể là sức khỏe của nhiều người. Việc đưa hóa chất độc hại, không được phép, vượt quá quy định vào thực phẩm là tội ác. Chúng ta phải xử lý như tội ác chứ không thể xử lý như vi phạm thông thường”-người đứng đầu Bộ Nông nghiệp và PTNT nói.

Ông Phát cho rằng với các vi phạm về vệ sinh an toàn thực phẩm nếu xử lý vi phạm hành chính vẫn không chấn chỉnh thì phải đóng cửa, vi phạm nghiêm trọng thì phải xử lý hình sự.

HỌA MY (theo TNO)

Những ngôi nhà của dân di cư tự do dựng tạm bợ trên nương rẫy của mình.
Ảnh: P.V

Khó giải bài toán dân di cư tự do

□ PHƯƠNG VY

Di dân tự do vẫn còn là nỗi lo khá dài của xã Yang Nam (huyện Kông Chro). Nhiều năm gần đây, số dân di cư từ tỉnh khác đến với số lượng tăng dần, người ở người đi, không báo cáo địa phương khiến công tác quản lý cũng như việc giúp dân ổn định cuộc sống của chính quyền xã gặp nhiều khó khăn.

Hiện tại, trên địa bàn xã Yang Nam có 23 hộ dân tộc Tày, Nùng di cư từ tỉnh Đak Lak, Đak Nông sang sống tập trung tại hai làng Hlang 1 và Hlang 2. Trong đó đã có 2 hộ có khẩu, 3 hộ khác nhập chung sổ hộ khẩu với anh em, con 18 hộ vẫn còn trong diện tạm trú, chưa có nhà ở cố định.

Đến làng Hlang 2, nơi có nhiều gia đình người dân di cư tự do đang sinh sống, giữa những rẫy bắp, rẫy mì thấp thoáng một vài ngôi nhà cấp 4 hoặc vài lán trại dựng tạm bợ. Hầu hết các gia đình này sau khi di cư sang thì tìm mua lại đất rẫy của người địa phương rồi dựng nhà ở tạm. Gia đình ông Bé Văn Lập từ Đak Lak sang sinh sống ở làng Hlang 2 này đã được 3 năm. Với 1 ha đất mua lại, ông dành ra một mảnh nhỏ cất đủ ngôi nhà để cả gia đình cùng ở, diện tích còn lại ông trồng mì, trồng bắp. Tương tự, gia đình chị Đàm Thị Nết (28 tuổi) cũng sang định cư ở đây từ năm 2010 nhưng mãi đến tháng 3 vừa rồi, gia đình chị mới có sổ hộ khẩu. Ngôi nhà của chị xây tạm bợ, chỉ đủ kê hai chiếc giường, phía góc nhà là nơi để nông sản, chiếc tivi cũ kỹ, căn

bếp được che tạm bằng vài miếng ván nhỏ phía sau nhà. Sau gần 4 năm định cư tại đây, gia đình chị Nết cũng đã có trong tay 1,5 ha đất, trong đó chị dành 5 sào để làm ruộng lấy gạo ăn cho cả nhà, còn lại chị trồng mì là nguồn thu nhập chính. Thế nhưng mỗi năm 1 ha mì cũng chỉ đem lại cho gia đình chị khoảng 30 triệu đồng, khoản thu ấy khiến cuộc sống gia đình vẫn khá khó khăn, nhất là khi hai đứa con gái song sinh đang bước vào lớp mẫu giáo lớn. Đưa cho tôi chai nước giếng nhiễm phèn trắng đục, chị Nết thật thà bày tỏ: “Cuộc sống ở nơi ở cũ khó khăn quá nên chúng tôi mới phải di cư sang đây để mong được khá hơn. Gia đình tôi cũng muốn sống và sản xuất lâu dài ở đây vì các con cũng đã lớn, đến tuổi ăn học rồi nên cần ổn định. Nhưng cũng mong chính quyền giải quyết chỗ ở

có nước sạch, chứ nước giếng chúng tôi tự đào ở đây vẫn còn đục lấm”.

Ông Đinh Văn Đèi-Chủ tịch UBND xã Yang Nam cho biết: “Sở dĩ người dân ồ ạt di cư vào địa phương là do người đi trước truyền tai, kéo rủ người đi sau mà phần đông là anh em, họ hàng với nhau. Người vào trước thì xin nhập khẩu vào ở chung với một gia đình nào đó, dần dần mua được đất ở, đất sản xuất rồi tách khẩu, về sau lại nhập anh em của mình di cư từ nơi khác sang. Ngoài ra, có nhiều người chuyển đến, cảm thấy không thích hợp một thời gian sau lại chuyển đi nơi khác. Không chỉ vậy, người dân di cư tự do sang thường không báo cáo chính quyền, hay sống ở ven bìa rừng rồi tự do khai hoang nên rất khó để quản lý”.

P.V

Ủy ban Nhân dân huyện Kông Chro đề nghị chuyển đổi mục đích sử dụng đất lâm nghiệp mà bà con đang canh tác và thu một phần đất của Công ty TNHH một thành viên Lâm nghiệp Ia Pa sử dụng không hiệu quả để giải quyết đất sản xuất cho dân di cư. Ủy ban Nhân dân xã Yang Nam cũng đã có tờ trình UBND huyện về việc xin bổ sung quy hoạch xây dựng phương án sắp xếp, bố trí dân di cư trên địa bàn xã sau năm 2015. Theo đó, để tạo điều kiện cho dân di cư được sống hòa hợp với dân bản địa, chính quyền xã đề nghị thực hiện bố trí, xen ghép 21 hộ di cư (102 khẩu) tại làng Hlang 2 với tổng diện tích đất ở quy hoạch là 0,75 ha (khoảng 300 m²/hộ). Diện tích đất quy hoạch này đang được người làng Hlang 2 sử dụng nên chính quyền xã đề xuất UBND huyện có phương án hỗ trợ kinh phí để đền bù, hỗ trợ cho người dân địa phương, giúp dân di cư mau ổn định chỗ ở. Hy vọng, phương án trên nhanh chóng được phê duyệt để người dân yên tâm sản xuất, định cư, giúp chính quyền địa phương thuận tiện hơn trong công tác quản lý.

Vụ dân tố Công an xã “cướp trắng” 30 triệu đồng:

Người bị tố cáo dọa đánh trưởng thôn

□ MINH TRIỀU

Trong lúc anh Đào Văn Hà-thôn Đoàn Kết, xã Ia Ga, huyện Chư Prông (nhân vật Báo Gia Lai có bài viết: *Xã Ia Ga, huyện Chư Prông: Dân tố Công an xã “cướp trắng” 30 triệu đồng ra ngày 20-6-2014*)-đang vác đơn khiếu kiện khắp nơi mong đòi lại sự công bằng, thì người bị tố cáo lại có hành vi dọa đánh người khác khi bị đề cập đến vụ việc có dấu hiệu tiêu cực mà báo chí phản ánh trong cuộc họp giao ban của xã.

Liên quan đến vụ việc nói trên, mới đây, phản ánh với P.V, ông Nguyễn Thanh Thủy-Trưởng thôn Tân Thủy, xã Ia Ga, huyện Chư Prông cho biết: Tại buổi họp giao ban với UBND xã, ông có nêu ý kiến rằng cử tri và nhân dân trong thôn bức xúc trước vấn đề mà báo chí nêu việc ông Nguyễn Văn Trọng-Trưởng Công an xã-lấy tiền của dân, đã bị đình chỉ công tác sao nay quay trở lại làm việc; từ đó có cơ sở trả lời cho dân, khỏi gây sự phẫn nộ trong nhân dân. Ông Thủy cho biết thêm, cuộc họp này ông Trọng không tham dự. Tuy nhiên sau khi kết thúc, ông Thủy đang ngồi ở phòng của Bí thư Đảng ủy xã, lúc đó có mặt Phó Bí thư Đảng ủy xã và ông Lê Văn Tuyến (Trưởng thôn Đoàn Kết) thì ông Trọng bước vào dọa đánh ông.

Ông Lê Văn Tuyến xác nhận: Ông Trọng đi vào hỏi ông Thủy lúc này giao ban đã nói gì. Tiếp đến ông Trọng nói: “Anh nói tôi cướp tiền của dân 30 triệu đồng, anh có tin tôi đánh vào mặt của anh không?”. Ông Tuyến cho biết: Trong lúc giao ban ông Thủy có phản ánh vấn đề báo chí đã phản ánh sự việc rõ ràng như thế tại sao vẫn để ông này (ông Trọng-P.V) tiếp tục đến nhiệm sở. “Lúc đó phía UBND xã cũng có trả lời là đình chỉ 15 ngày, sau đó vẫn đi làm việc. Sự việc chỉ có thế nhưng anh Thủy lại bị ông Trọng dọa đánh, chửi bới và hai bên cãi nhau gây ồn ào, náo loạn”-ông Tuyến nói.

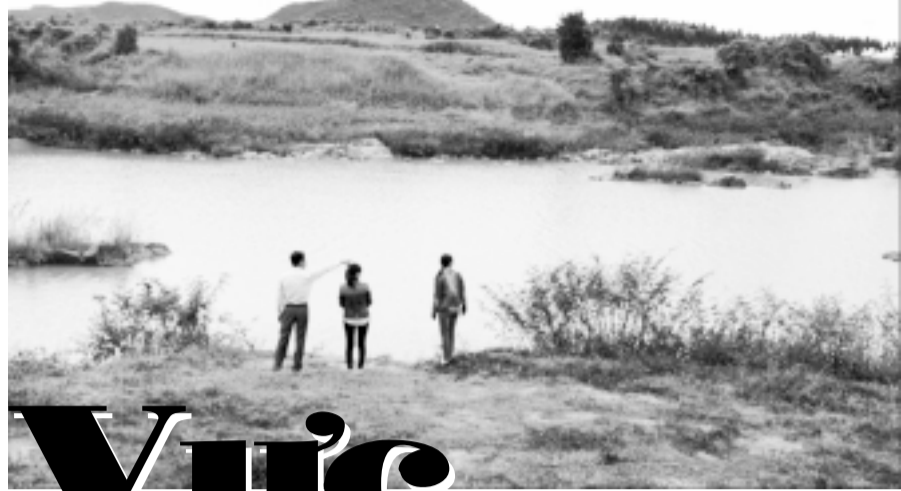
Ông Trần Hiếu-Phó Bí thư Đảng ủy xã Ia Ga-cho biết: Sau khi sự việc xảy ra, ông đã tham mưu cho Bí thư Đảng ủy xã mời Chủ tịch UBND xã và yêu cầu mời cả ông Trọng đến. Sau đó, ông Trọng đã xin lỗi do nóng tính nên đã có những lời nói và hành động quá khích. Được biết ngày 18-9, UBND xã Ia Ga tổ chức họp lấy ý kiến của cán bộ, viên chức để xem xét đưa ra hình thức kỷ luật đối với ông Nguyễn Văn Trọng. Nhưng đến ngày này ông Trọng vẫn chưa làm xong bản kiểm điểm nên cuộc họp phải hoãn lại.

Lật lại hồ sơ vụ việc, ngày 26-4, anh Đào Văn Hà, thôn Đoàn Kết, xã Ia Ga-trục vớt được khúc gỗ ở suối Đục (khoảng 1,258 m³ gỗ tròn-loại cẩm lai), trên đường vận chuyển về nhà thì bị Công an xã Ia Ga bắt giữ, yêu cầu nộp 30 triệu đồng mới cho xe chở gỗ đi. Sau khi vay mượn, nộp đủ số tiền trên, anh Hà nhận thấy việc Công an xã yêu cầu nộp phạt mà không ghi biên lai nộp phạt, không thông báo nội dung biên bản là có dấu hiệu “khuất tất” nên đã trình báo vụ việc với lãnh đạo UBND xã Ia Ga và huyện Chư Prông. Kết quả xác minh điều tra của Công an huyện Chư Prông cho thấy: Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, khi phát hiện vụ việc vi phạm pháp luật nhưng ông Trọng đã không báo cáo với lãnh đạo UBND xã để xin ý kiến chỉ đạo; khi phát hiện, xác định lâm sản vận chuyển không có nguồn gốc là vi phạm hành chính, Trưởng Công an xã đã lập biên bản nhưng không phải là biên bản vi phạm hành chính mà chỉ là biên bản xác minh, biên bản này không có chữ ký của tổ công tác cũng như của người lập; không tạm đình chỉ phương tiện, tang vật vi phạm để tham mưu cấp có thẩm quyền xem xét, giải quyết...

Tuy nhiên, vụ việc chỉ dừng lại ở đó, đến nay đã hơn 4 tháng mà anh Hà chưa nhận được kết quả xử lý phản hồi từ cơ quan chức năng. Điều đáng nói là, người bị tố cáo sau khi hết thời gian bị đình chỉ công tác đi làm trở lại đã có hành vi thách thức với anh Hà: “Mày đi kiện Trung ương được thì tao cũng làm được” khiến cho không những anh mà người dân trong thôn càng thêm bức xúc.

M.T

Đất nước mến yêu:

“Nước sông Ba chảy cuộn cuộn, nhưng khi đến vực Trầm Hương thì dừng lại. Mặt nước lặng lẽ như mặt nước hồ thu và sắc nước xanh lục lè như chàm đỏ”. Những dòng đặc tả của Quách Tấn trong “Nước non Bình Định” khiến người đọc lập tức có ham muốn thưởng ngoạn vẻ đẹp tuyệt bích trên sông Ba-địa danh chỉ cách thị xã An Khê chừng 3 km về hướng Tây.

Từ vực Bến Thuyền nhìn lên thấy đỉnh Hòn Cong xanh ngắt như đang soi bóng xuống mặt nước. Ảnh: H.N

Vực Trầm Hương

□ HOÀNG NGỌC

Vực Trầm Hương mà tác giả cuốn “Nước non Bình Định” nhắc tới đó chính là vực Bến Thuyền theo cách gọi của người dân. Trong ký ức của những người làm nghề đánh bắt cá trên sông Ba, vực Bến Thuyền luôn được họ nhắc đến như một “hố tử thần” bởi độ sâu không thể dò nhưng lại mang vẻ đẹp tuyệt bích, tựa như “mắt ngọc” trên dòng sông huyền sử.

Người ta nói rằng, vào mùa khô dù nhiều đoạn sông kiệt nước, nhưng ở khu vực này, nước không khi nào cạn và luôn có một màu xanh rất lạ. Từ mặt nước tới đáy

sông có độ sâu 15-20 mét, chưa một người dân chài nào lặn được tới đáy. Về điều này, lão ngư Lê Văn Tự-người nổi tiếng với biệt tài lặn sâu, xác nhận: “Mấy chục năm sống bằng nghề chài lưới trên sông Ba, tôi chưa từng thấy ai lặn được đến đáy vực. Bản thân tôi lặn có tiếng ở vùng này cũng chưa một lần dám lặn thử”.

TRÊN DÒNG HUYỀN SỬ

Người xưa gọi khu vực nước sâu một cách khác thường này là vực Trầm Hương bởi gần một huyền tích liên quan đến anh em nhà Tây Sơn. Theo một số người

già ở An Khê kể lại-câu chuyện có phần giống với cách lý giải của nhà văn Quách Tấn trong “Nước non Bình Định”, đoạn nói về vực Trầm Hương: Trên đỉnh Hòn Cong có cây trầm hương rất lớn, hương thơm bay ngát cả vùng An Khê. Dưới thời Tây Sơn, cây trầm hương được bảo vệ nghiêm mật vì người Thượng coi đây là cây thần. Thuở ấy, người Thượng ở vùng An Khê đều một lòng theo anh em Tây Sơn. Đến khi vương triều Tây Sơn diệt vong, quan nhà Nguyễn sai quân lính phải đốn hạ bằng được cây trầm hương, nhưng khi quân lính vừa kéo lên núi thì trời bỗng nổi mưa to gió lớn. Cây trầm hương tróc gốc bay cả thân lẫn gốc rễ xuống vực sông Ba rồi từ từ chìm xuống đáy. Ở vị trí chôn

vùi cây thân người ta gọi là vực Trầm Hương. Cây trầm hương bay xuống vực để lại nơi đỉnh Hòn Cong một lỗ sâu thăm thẳm. Tuy ở trên đầu non, lỗ ấy quanh năm đều có nước. Người dân địa phương gọi là giếng Tiên.

Vực Trầm Hương sau này có tên gọi khác là vực Bến Thuyền. Tên gọi này phổ biến cho tới bây giờ. Theo ông Lê Văn Hiệp-Trưởng phòng Văn hóa-Thông tin thị xã, tên gọi này có liên quan đến thời kỳ di dân từ miền xuôi lên miền ngược. Là vùng đất cửa ngõ nối đồng bằng với các tỉnh Tây Nguyên, người miền xuôi muốn lên vùng Thượng du đều phải qua An Khê. “Trước đây khi chưa có cầu bắc qua sông Ba, người dân từ đồng bằng muốn tiến sâu lên miền ngược đều phải đi đò qua sông Ba. Khu vực nước sâu trở thành bến đò nhộn nhịp đưa người qua sông, vì thế người ta gọi khu vực này là vực Bến Thuyền để dễ xác định vị trí. Tên Bến Thuyền ra đời từ đó”-ông Hiệp cho biết.

GIỮA DÒNG TRÔI..

Những câu chuyện vừa thực vừa hư liên quan đến địa danh trên sông Ba càng gợi sự hiếu kỳ. Những khu vực này, sau những biến thiên thời cuộc đã dần bị quên lãng. Khi người Pháp làm cầu bắc qua sông Ba, không mấy ai còn lui tới khu vực Bến Thuyền. Nhiều người vẫn nhớ tên gọi nhưng không biết vị trí chính xác. Mặc dù chỉ cách thị xã chừng 3 km về hướng Tây, đoạn gần Nhà máy Đường An

Khê, nhưng mất mấy buổi chiều chúng tôi mới đến đích nhờ sự nhiệt tình của một anh cán bộ phường còn trẻ nhưng “lớn lên trên lưng bò quanh khu vực Bến Thuyền”.

... Vực Bến Thuyền bây giờ không khác những đoạn có dòng chảy trên sông Ba. Nước sông một màu đỏ quạch, lô nhô đá cuội, bạc màu dưới nắng mưa. Nếu anh Phó Chủ tịch UBND phường An Tân-Lữ Văn Tâm không giới thiệu, hẳn chúng tôi không nhận ra đang đứng ở nơi được nhà văn Quách Tấn lột tả với vẻ đẹp tuyệt bích.

Nhìn dòng sông gờ như suối cạn, cây mai dương “tấn công” đôi bờ sông ra đến gần giữa dòng, anh Tâm bâng khuâng kể lại chuyện cũ: “Tuổi thơ của tôi gắn với vực Bến Thuyền nên thuộc từng góc cây bụi cỏ ở đây. Cách đây chừng 20 năm, nước sông xanh biếc, lũ trẻ chần bò ngày nào cũng ngụp lặn dưới làn nước trong vắt, uống nước sông giải khát như cơm bữa. Ven bờ, cỏ thụ nhiều vô kể, tỏa bóng mát cả một khúc sông dài. Nhiều cây lộc vừng cổ thụ ngã ra sông làm thành nơi nghỉ mát cho trẻ chần trâu, cho những người đánh cá trên sông. Đến mùa hoa lộc vừng, sáng sớm hoa rụng đỏ mặt nước trong xanh...”.

Từ bờ sông nhìn lên thấy đỉnh Hòn Cong xanh ngắt như soi bóng xuống vực nước. Cảnh đẹp huy hoàng một thuở dù đã phai tàn nhưng vẫn khiến lòng người xao động, hay còn vì cảnh được lặng ngắm trong ánh tà huy cuối ngày...

H.N

Nhịp cầu bạn đọc

● **Bạn Lê Thị Ái Mỹ ở thị trấn Kon Dong, huyện Mang Yang hỏi:** Đề nghị Tòa soạn cho biết cụ thể quy định về chế độ đối với giáo viên dạy môn Thể dục Thể thao (TDTT)?

- **Trả lời:** Ngày 16-11-2012, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 51/2012/QĐ-TTg (có hiệu lực từ ngày 1-1-2013) quy định chế độ bồi dưỡng và chế độ trang phục đối với giáo viên, giảng viên TDTT. Theo đó, chế độ bồi dưỡng đối với giáo viên TDTT được chi trả bằng tiền và được tính bằng 1% mức lương tối thiểu chung cho một tiết giảng thực hành. Chế độ bồi dưỡng bằng tiền được chi trả cùng với thời điểm chi trả tiền lương hàng tháng và chế độ này không áp dụng đối với giáo viên, giảng viên TDTT trong các cơ sở giáo dục thuộc quân đội và công an. Trong một năm, giáo viên, giảng viên TDTT dạy chuyên trách môn TDTT được cấp 2 bộ quần áo thể thao dài tay, 2 đôi giày thể thao, 4 đôi tất thể thao, 4 áo thể thao ngắn tay. Đối với giáo viên, giảng viên dạy kiêm nhiệm (giáo viên dạy môn học khác kiêm nhiệm môn TDTT) được cấp quần, áo, tất, giày bằng một nửa số lượng nêu trên. Chế độ trang phục được cấp 1 lần/năm vào thời điểm đầu năm học.

● Báo *Gia Lai* vừa nhận được đơn khiếu nại của bà Nguyễn Thị Tư (SN 1955) ở số nhà 32B, đường Đinh Tiên Hoàng, thị trấn Chư Sê, huyện Chư Sê về việc không đồng ý và không

thống nhất với cách giải quyết của Công an huyện Chư Sê đối với việc bà và con trai bà là Nguyễn Kỳ Thái (SN 1983) bị Trần Ngọc Công (SN 1991) đánh đập gây thương tích xảy ra ngày 29-10-2013 tại tổ dân phố 3, thị trấn Chư Sê, huyện Chư Sê. Chúng tôi đã chuyển đơn của bà đến cơ quan chức năng đồng thời cử phóng viên tìm hiểu phản ánh vụ việc.

● Báo *Gia Lai* cũng vừa nhận được đơn kiến nghị của bà Đỗ Thị Băng ở thôn 5, xã Diên Phú, TP. Pleiku về việc chồng của bà là Vũ Sơn Hà là đảng viên đang làm Xã đội trưởng xã Diên Phú có quan hệ bất chính với người phụ nữ khác trong khi chưa ly hôn với bà... Chúng tôi đã chuyển đơn của bà đến Ủy ban Kiểm tra Thành ủy Pleiku để giải quyết.

● **Nhấn tin cộng tác viên:** Mặc dù Tòa soạn đã thông báo nhiều lần nhưng thời gian qua, khi gửi bài cộng tác với Báo *Gia Lai*, nhiều bạn đọc, cộng tác viên không ghi bút danh, tên tác giả, địa chỉ, điện thoại... nên có nhiều bài viết tốt nhưng Tòa soạn không thể sử dụng được. Để tiện cho việc sử dụng bài vở, trao đổi thông tin, đề nghị bạn đọc gửi bài cộng tác ghi đầy đủ địa chỉ cụ thể, email, điện thoại (nếu có) theo email tòa soạn: toasoan@baogialai.com.vn để bộ phận khai thác tin, bài vào sổ và chuyển cho người phụ trách. Xin trân trọng cảm ơn!

PHÒNG BẠN ĐỌC

Sức khỏe-Đời sống

Xử trí nhanh khi bị ong đốt

Mới đây, trong lúc chăm sóc vườn cà phê của gia đình, hai cha con ông Trịnh Là (trú thôn 1, xã Nam Yang, huyện Đak Đoa) vô tình chạm phải tổ ong và bị cả đàn ong bay ra đốt khiến ông Là tử vong. Con trai ông Là anh Trịnh Đăng Văn cũng phải nhập viện cấp cứu vì bị ong đốt.

Theo các bác sĩ chuyên khoa chống độc, khi bị ong đốt, nếu không được cấp cứu kịp thời, một số trường hợp nạn nhân có thể chết ngay trong 30 phút đầu tiên. Nguy cơ tử vong không tùy thuộc vào lượng nọc ong mà tùy thuộc vào cơ địa, sự phản ứng của cơ thể mỗi người. Điều này có nghĩa là chỉ một con ong cũng có thể làm chết người.

Khi bị ong tấn công, người bị nạn phải hết sức bình tĩnh và nhanh chóng ra khỏi khu vực có ong. Tuyệt đối không dùng nhánh cây, quần áo để xua vì càng xua, ong sẽ càng tấn công.

Trước khi đến cơ sở y tế để xử lý, người bị ong đốt tự làm hoặc nhờ sự giúp đỡ của người khác, nhanh chóng sơ cứu ban đầu

bằng một trong những cách có thể như sau: Lấy vòi chích của ong ra bằng cách kẹp nhẹ hoặc dùng nhíp lấy ra vì hầu hết sau khi đốt, ong đều để lại vòi chích và túi nọc ở vết đốt trên da. Tránh nặn ép bằng tay vì có thể làm nọc độc lan ra. Rửa sạch vùng da bị đốt bằng xà phòng và nước ấm. Bôi dung dịch sát khuẩn như povidine 10% hoặc cồn 70 độ lên vết đốt mỗi ngày 2 lần; uống nhiều nước để loại thải các độc tố; chườm lạnh lên vết đốt để giảm đau và giảm sưng.

Sau khi xử trí như trên, người bị ong đốt cần được chăm sóc và theo dõi cẩn thận và cần đưa ngay nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất khi có các dấu hiệu nặng để được cấp cứu kịp thời.

LINH ĐẠN

Australia mở chiến dịch chống khủng bố lớn chưa từng có

Hơn 800 cảnh sát được vũ trang hạng nặng của Australia hôm 18-9 tiến hành cuộc trấn áp khủng bố ở hai thành phố lớn nhằm ngăn chặn những hành vi bạo lực từ các phần tử cực đoan.

Theo Reuters, chiến dịch được mô tả là lớn nhất trong lịch sử Australia diễn ra vào sáng sớm 18-9 ở các hộ dân cư và công ty tại Sydney và Brisbane. Ít nhất 15 người đã bị bắt và một người bị buộc tội có hành vi nghiêm trọng liên quan đến chủ nghĩa khủng bố.

Cuộc trấn áp diễn ra chỉ ít ngày sau khi Australia lần đầu tiên nâng cảnh báo khủng bố quốc gia lên mức "cao", viện dẫn khả năng các công dân bị cực đoan hóa tại Iraq và Syria có thể tiến hành các vụ tấn công khủng bố. Tuy nhiên, giới chức nhấn mạnh rằng hiện chưa có mối đe dọa nào cụ thể nhằm vào Australia.

Khoảng một nửa trong số 500.000 người Hồi giáo của Australia sinh sống tại Sydney, phần lớn là ở các vùng ngoại ô phía Tây, nơi các cuộc truy quét diễn ra.

Có khoảng 160 người Australia đang tham chiến ở Trung Đông hoặc ủng hộ tích cực cho các nhóm phiến quân Hồi giáo. Ít nhất 20 người được cho là đã quay lại Australia và gây ra mối đe dọa cho an ninh quốc gia.

Thủ tướng Tony Abbott hôm 15-9 cam kết sẽ điều 600 binh sĩ cùng các chiến đấu cơ tham gia liên minh do Mỹ dẫn đầu nhằm tiêu diệt tổ chức khủng bố Nhà nước Hồi giáo ở Iraq.

THANH SOẠN

Hạ viện Mỹ thông qua kế hoạch chống IS ở Syria

Các Hạ nghị sĩ Mỹ đã nhất trí với kế hoạch đào tạo và hỗ trợ vũ khí cho các phiến quân ở Syria, một bước tiến quan trọng trong chiến dịch tiêu diệt Nhà nước Hồi giáo tự xưng (IS).

Hạ viện bỏ phiếu với tỷ lệ 273-156, thông qua kế hoạch do Tổng thống Mỹ Barack Obama đề xuất, theo AFP.

Mỹ sẽ chi dùng 500 triệu USD để truy lùng các phiến quân Hồi giáo cực đoan ở Syria. Dự thảo dự kiến sẽ được Thượng viện Mỹ thông qua để đưa lên Tổng thống ký thành luật.

Tuy nhiên, nhiều nghị sĩ đảng Cộng hòa cảm thấy kế hoạch của ông Obama là chưa đủ để đạt được mục tiêu diệt trừ IS, nhóm đang chiếm lĩnh phần lớn lãnh thổ ở Iraq và Syria. Kevin McCarthy - thành viên của đảng Cộng hòa trong Hạ viện nói ông "không thấy thuyết phục" rằng kế hoạch của Mỹ sẽ làm thay đổi thế cân bằng trên bộ, ông cũng cho rằng cần có hành động quân sự lớn hơn.

Trước đó, Chủ tịch Hạ viện John Boehner cũng đặt câu hỏi về kế hoạch dài hạn của Mỹ trong chiến dịch săn lùng IS. "Nếu mục tiêu của chúng ta là tiêu diệt IS, chúng ta phải làm nhiều hơn là đào tạo vài người ở

Hạ viện Mỹ vẫn còn nhiều ý kiến trái chiều về kế hoạch tiêu diệt IS của Tổng thống Obama.

Syria và Iraq và thả vài quả bom" - ông Boehner nói.

Dự kiến sau cuộc bầu cử giữa kỳ vào đầu tháng 11 tới, các nghị sĩ Mỹ sẽ thảo luận việc có thông qua kế hoạch cho phép Tổng thống sử dụng lực lượng quân đội để theo đuổi cuộc chiến quy mô hơn chống phiến quân Hồi giáo hay không. Hôm qua ông Obama đảm bảo Washington sẽ không sử dụng bộ binh để thực hiện một cuộc chiến tranh nữa, trong nỗ lực chống Nhà nước Hồi giáo ở Iraq và Syria.

HÀ SỰ (tổng hợp)

Vietcombank
Hàng đầu Việt Nam

CO.OPMART
Bạn của mọi nhà

Thẻ đồng thương hiệu, thêm triệu niềm vui

Thời gian áp dụng: 30/08 - 28/12/2014

Đối tượng áp dụng:
Chủ thẻ đồng thương hiệu Coopmart - Vietcombank

Địa bàn áp dụng:
Chi tiêu tại máy POS của Vietcombank thuộc hệ thống siêu thị Coopmart

04 ngày đặc biệt: 01/09 & 02/09 & 29/11 & 03/12/2014
Tặng 30.000 VNĐ cho chủ thẻ có giá trị giao dịch chi tiêu từ 300.000 VNĐ trở lên

03 tháng hấp dẫn với Ưu đãi hoàn tiền (Từ 30/08 - 31/10/2014)
Hoàn 25% giá trị giao dịch đầu tiên cho chủ thẻ phát hành mới chi tiêu từ 200.000 VNĐ trở lên
Giá trị nhận thưởng tối đa 100.000 VNĐ/ 1 chủ thẻ

Thứ 7, Chủ nhật hàng tuần thú vị mua sắm thông minh (Từ 30/08 - 28/12/2014)
Hoàn 5% cho chủ thẻ có giá trị giao dịch chi tiêu từ 500.000 VNĐ trở lên.
Giá trị nhận thưởng tối đa 500.000 VNĐ/ 1 chủ thẻ

Thẻ đồng thương hiệu Coopmart - Vietcombank được hưởng toàn bộ ưu đãi hấp dẫn từ chương trình Khách hàng thân thiết của Coopmart

Mức ưu đãi, thời gian và thông tin chương trình vui lòng truy cập www.vietcombank.com.vn

Thẻ đồng thương hiệu, thêm triệu niềm vui

Từ ngày 30/08 đến hết 28/12/2014
Hoàn tiền lên tới 25% giá trị giao dịch chi tiêu.
Tặng 30.000 VNĐ

Vietcombank
Hàng đầu Việt Nam

Thẻ đồng thương hiệu, thêm triệu niềm vui

Thời gian áp dụng: 30/08 - 28/12/2014

Đối tượng áp dụng:
Chủ thẻ đồng thương hiệu Coopmart - Vietcombank

Địa bàn áp dụng:
Chi tiêu tại máy POS của Vietcombank thuộc hệ thống siêu thị Coopmart

04 ngày đặc biệt: 01/09 & 02/09 & 29/11 & 03/12/2014
Tặng 30.000 VNĐ cho chủ thẻ có giá trị giao dịch chi tiêu từ 300.000 VNĐ trở lên

03 tháng hấp dẫn với Ưu đãi hoàn tiền (Từ 30/08 - 31/10/2014)
Hoàn 25% giá trị giao dịch đầu tiên cho chủ thẻ phát hành mới chi tiêu từ 200.000 VNĐ trở lên
Giá trị nhận thưởng tối đa 100.000 VNĐ/ 1 chủ thẻ

Thứ 7, Chủ nhật hàng tuần thú vị mua sắm thông minh (Từ 30/08 - 28/12/2014)
Hoàn 5% cho chủ thẻ có giá trị giao dịch chi tiêu từ 500.000 VNĐ trở lên.
Giá trị nhận thưởng tối đa 500.000 VNĐ/ 1 chủ thẻ

Thẻ đồng thương hiệu Coopmart - Vietcombank được hưởng toàn bộ ưu đãi hấp dẫn từ chương trình Khách hàng thân thiết của Coopmart

Mức ưu đãi, thời gian và thông tin chương trình vui lòng truy cập www.vietcombank.com.vn

CO.OPMART
Bạn của mọi nhà

Vietcombank
Hàng đầu Việt Nam

CHI NHÁNH NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN GIA LAI

Phòng Giao dịch khu vực Bắc Gia Lai thông báo

Bán tài sản gồm: Đất và nhà ở (là lô 2 liền kề): Tổng chiều rộng mặt đường 2 lô là 22 mét; đối diện Công ty Hợp tác Kinh tế 358-Binh đoàn 15.

1. Tài sản thứ 1: Quyền sử dụng đất và quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất theo giấy chứng nhận quyền sử dụng đất và quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số: BI 909468 do UBND TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai cấp ngày 6-4-2012; giá bán: 810.000.000 đồng (Tám trăm mười triệu đồng).

* Chi tiết về tài sản như sau:

- Thừa đất số: 29. Tờ bản đồ số: 05. Địa chỉ thửa đất: Tổ 10, phường Yên Thế, TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai. Diện tích: 243,1 m² (Hai trăm bốn mươi ba phẩy một mét vuông). (Rộng 10 mét x dài 24,31 mét).
- Hình thức sử dụng: Sử dụng riêng: 243,1 m²; sử dụng chung: 0 m².
- Mục đích sử dụng: 150 m² đất ở + 93,1 m² đất trồng cây lâu năm.
- Thời hạn sử dụng: Lâu dài + Đến năm 2043.
- Tài sản gắn liền với đất: Nhà cấp 4A, diện tích xây dựng 112,5 m² (nhà xây năm 2012).
- + Giấy tờ về nhà ở: Bản xác nhận công trình đã xây dựng hoàn thành số 117/BB-HC ngày 9-5-2013 của Phòng Quản lý Đô thị TP. Pleiku.

2. Tài sản thứ 2: Quyền sử dụng đất theo giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất theo giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số BI 753496 do UBND TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai cấp ngày 20-4-2012; giá bán là: 470.000.000 đồng (Bốn trăm bảy mươi triệu đồng).

* Chi tiết về tài sản như sau:

- Thừa đất số: 29A. Tờ bản đồ số: 05. Địa chỉ thửa đất: Tổ 10, phường Yên Thế, TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai. Diện tích: 263,45 m² (Hai trăm sáu mươi ba phẩy bốn mươi lăm mét vuông). (Rộng 12 mét x dài 21,95 mét).
- Hình thức sử dụng: Sử dụng riêng: 263,45 m²; sử dụng chung: 0 m².
- Mục đích sử dụng: 150 m² đất ở + 113,45 m² đất trồng cây lâu năm.
- Thời hạn sử dụng: Lâu dài đối với đất ở, đến năm 2043 đối với đất trồng cây lâu năm.

Giá trị hai tài sản: 1.280.000.000 đồng (Một tỷ hai trăm tám mươi triệu đồng).

Liên hệ: (059) 3825236; 0913358958 (gặp Tân).